

© 1971

OMNIBUS

1000 haastateltavaa 2 kertaa kuukaudessa

taloustutkimus oy

KEHITYSYHTEISTYÖ

UM/Kehitysyhteistyöosasto

Touko-kesäkuu 2006

Hannu Ilkas/Tuomo Turja
27.06.2006

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO	1
1.1	Taustaa.....	1
1.2	Kohderyhmä, tutkimusmenetelmä ja toteutusajankohta.....	1
1.3	Tutkimusaineiston käsittely ja T-testi	1
1.4	Tutkimustulosten raportointi ja esitetyt kysymykset	1
1.5	Tulosten vertailtavuus	1
2.	YHTEENVETO	3
3.	SUOMEN VALTION KEHITYSYHTEISTYÖ	5
3.1	Mielipiteet kehitysyhteistyön tärkeydestä.....	5
3.2	Suomen kehitysyhteistyön kohdistaminen.....	5
3.3	Kehitysyhteistyön alakohtainen kohdistaminen	6
4.	YK:N VUOSITUHATTAVOITTEIDEN TUNTEMINEN JA MIELIPITEET NIISTÄ.....	7
4.1	Vuosituhatjulistuksen tavoitteiden tunteminen.....	7
4.2	Tavoitteiden nimeäminen, mistä saanut tietoa vuosituhattavoitteista	7
4.3	Mielipiteet tärkeimmistä vuosituhattavoitteista	7
5.	SUOMALAISTEN SAAMA KEHITYSYHTEISTYÖTÄ KOSKEVA TIETO	9
5.1	Mitä mieltä väittämästä: kehitysyhteistyö lisää kansainvälistä turvallisuutta	9
5.2	Onko Suomessa saatavissa riittävästi tietoa kehitysmaista ja kehitysyhteistyöstä	9
5.3	Mitä tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista kaivataan	9
5.4	Kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista saadun tiedon luotettavuus.....	10
5.5	Mistä lähteistä saadaan tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista.....	11
6.	MIELIPITEET SUOMEN KEHITYSYHTEISTYÖSTÄ	12
6.1	Suomen kehitysyhteistyön osuus BKT:stä.....	12
6.2	Mielipiteet YK:n suosituksesta	12
6.3	Kuinka suuri Suomen kehitysyhteistyön osuuden tulisi olla BKT:stä	12
6.4	Pitäisikö Suomen tulevaisuudessa kasvattaa kehitysyhteistyömäärärahojaan	13
6.5	Miten kehitysyhteistyömäärärahojen kasvu pitäisi rahoittaa	13
6.6	Mielipiteet Suomen kehitysyhteistyön tehokkuudesta ja tuloksellisuudesta	14
6.7	Nykyisen kehitysyhteistyön vaikeimmat haasteet.....	14
6.8	Tyytyväisyys Suomen toimintaan katastrofitilanteissa	14
6.9	Tehokkaimmat tavat auttaa kehitysmaita yksityishenkilönä.....	14

GRAAFISET TULOSTEET

POIMINNAT

ATK-TAULUKOT

KYSYMYSLOMAKE

LUOTETTAVUUSRAJATAULUKOT

1. JOHDANTO

1.1 Taustaa

Tämän tutkimuksen on tehnyt Taloustutkimus Oy **Ulkoasiainministeriön** toimeksiannosta. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää suomalaisten mielipiteitä ja tiedontasoa kehitysyhteistyöstä. Osaa tutkimuksessa selvitettävissä olevista asioista on tutkittu myös aikaisemmin, vuosina 2000 – 2003 ja 2005.

1.2 Kohderyhmä, tutkimusmenetelmä ja toteutusajankohta

Tutkimus toteutettiin Omnibustutkimuksen osana henkilökohtaisina haastatteluina vastaajien kodeissa. Tutkimuksen otoskoko on 1006 henkilöä, tutkimuksen kohderyhmänä oli maamme 15–79-vuotias väestö Ahvenanmaan maakuntaa lukuunottamatta. Otos muodostettiin kiintiöpöiminnällä, jossa kiintiöinä ovat ikä-, sukupuoli-, lääni- ja kuntatyyppijakautuma. Haastatteluja tehtiin 101 paikkakunnalla, joista kaupungeja oli 46 ja muita kuntia 55. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15–79-vuotiasta väestöä tuhansina (SVT 31.12.2004).

Haastattelut tehtiin 24.05 – 16.06.2006 välisenä aikana. Haastattelutyöhön osallistui 53 Taloustutkimus Oy:n koulutettua tutkimushaastattelijaa. Tutkimusta varten haastattelijoille annettiin kirjalliset työohjeet, ja haastattelijoiden työskentelyä valvottiin haastattelijakohtaisilla atk-taulukoinneilla sekä vastaajille tehdyillä pistokokeilla.

1.3 Tutkimusaineiston käsittely ja T-testi

Tutkimusaineisto on käsitelty Taloustutkimus Oy:n laitteistoilla ja ohjelmistoilla. Tulostuksessa on käytetty t-testiä, joka mittaa kunkin taulukkoelementin kohdalla, poikkeako luku jäännösryhmästä enemmän kuin mitä satunnaisvaihtelun osuus on 95%:n luotettavuustasolla. Tähti (*) luvun vieressä osoittaa, että ero on merkitsevä.

1.4 Tutkimustulosten raportointi ja esitetyt kysymykset

Raportissa esitetään tutkimuksen tärkeimmät tulokset. Yksityiskohtaiset tulokset löytyvät raportin liitteenä olevista taulukoista. Toimeksiantoon sisältyneet kysymykset sekä käytettävissä olevat taustatietokysymykset ovat tämän raportin liitteenä.

1.5 Tulosten vertailtavuus

Raportin tulosgraafiikassa on esitetty vertailu aikaisempiin tutkimuskertoihin soveltuvin osin. Vuosien varrella kysymysten esitysmuotoja ja vastausvaihtoehtoja on osittain muutettu, joten kaikilta osin vertailua aikaisempaan ei voida esittää. Tämän lisäksi vuoden 2005 tutkimuksessa on tutkimusmenetelmänä käytetty Internet-kyselyä. Vuosina 2000 -

2003 ja 2006 tiedonkeruumenetelmänä on käytetty henkilökohtaisia haastatteluja osana Omnibus-tutkimusta. Menetelmämuutoksesta johtuen vuoden 2005 ja 2006 tutkimustuloksia vertailtaessa on muutoksia pidettävä ainoastaan suuntaa-antavina.

2. YHTEENVETO

Selvä enemmistö suomalaisista kokee kehitysyhteistyön tärkeäksi. Kun vastaajilta kysyttiin, miten tärkeänä he kehitysyhteistyötä pitävät, 86 % vastasi pitävänsä kehitysyhteistyötä ainakin melko tärkeänä asiana. Melko vähämerkityksellisenä tai yhdentekevänä asiana kehitysyhteistyötä piti 11 % tutkimuksen vastaajista.

Kehitysyhteistyön tärkeimpinä kohdealueina pidetään luonnonkatastrofeista kärsiviä alueita, Afrikkaa ja pitkittyneistä kriiseistä kärsiviä alueita. Vastaajista 37 % haluaisi kohdistaa kehitysyhteistyötä erityisesti luonnonkatastrofialueille, 32 % Afrikkaan ja 22 % pitkittyneistä kriiseistä kärsiville alueille.

Eri kehitysyhteistyön aloista vastaajien mielestä kehitysyhteistyötä tulisi suunnata erityisesti terveydenhuoltoon ja väestökysymyksiin, opetukseen, vesihuoltoon sekä ihmisoikeuksiin ja tasa-arvoon.

Suomalaiset eivät tunne kovinkaan hyvin YK:n vuosituhattulistuksen tavoitteita. Vastaajista ainoastaan 11 % ilmoitti tuntevansa tavoitteet. Tavoitteista tunnetaan parhaiten äärimmäisen köyhyyden poistaminen, sukupuolten tasa-arvo ja naisten aseman parantaminen sekä peruskoulutuksen ulottaminen kaikille. Tietoa tavoitteista on saatu pääasiassa televisiosta ja sanomalehdistä.

Kun vastaajille lueteltiin vuosituhattavoitteet ja pyydettiin nimeämään niistä omasta mielestään kolme tärkeintä, nousivat tärkeimmiksi tavoitteiksi äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistaminen (80 % nimesi) ja peruskoulutuksen ulottaminen kaikille (55 % nimesi).

Valtaosa suomalaisista on sitä mieltä, että kehitysyhteistyö lisää kansainvälistä turvallisuutta. Tutkimukseen vastanneista 85 % on ainakin jokseenkin samaa mieltä väittämän kanssa. Täysin saamaa mieltä on 33 % vastaajista.

Valtaosa suomalaisista kokee, että Suomessa on saatavilla riittävästi tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista. Tutkimukseen vastanneista 75 % on tätä mieltä. Nuorten keskuudessa tyytyväisyys tiedon määrään on kuitenkin selvästi alempi kuin vanhemmilla ikäluokilla.

Kysyttäessä sitä, minkälaista lisätietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista kaivattaisiin, mainitaan selvästi useimmin halu tietää Suomen määrärahojen käytöstä (55 % vastaajista mainitsi), tiedot Suomen yhteistyömaista (31 %) ja tiedot kehitysmaiden ihmisten elämästä (30 %).

Suomalaiset pitävät viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja tiedotusvälineiden kehitysmaista antamia tietoja pääosin luotettavina. Näistä kolmesta tiedontarjoajasta luotettavimpana pidetään viranomaisia, joiden antamaa tietoa pitää ainakin melko luotettavana 81 % vastaajista. Kansalaisjärjestöillä ko. prosenttiosuus on 75 % ja tiedotusvälineillä 66 %.

Tärkeimmät kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista saatavan tiedon lähteet ovat televisio, sanomalehdet ja radio.

Käsitykset Suomen kehitysyhteistyön osuudesta BKT:stä vaihtelevat. Neljäsosa vastaajista on sitä mieltä, että osuus on 0,3 prosenttia, noin viidesosan mielestä osuus on 0,4 prosenttia, samoin viidesosa pitää oikeana osuutena 0,5 prosenttia.

Suurin osa suomalaisista on sitä mieltä, että YK:n antama suositus teollisuusmaille käyttää 0,7 prosenttia bruttokansantuotteesta kehitysyhteistyöhön on tarpeellinen. Kolme neljäsosaa vastaajista on tätä mieltä. Suomelle sopivana kehitysyhteistyön määränä pidetään useimmin 0,5 prosenttia BKT:stä (27 % on tätä mieltä) tai 0,7 % BKT:stä (25 % on tätä mieltä).

Vajaat kaksi kolmasosaa suomalaisista (61 %) on sitä mieltä, että Suomen pitäisi kasvattaa tulevaisuudessa kehitysyhteistyömäärärahojaan. Kun kysyttiin mitkä olisivat parhaimmat vaihtoehdot kasvun rahoittamiseen, mainittiin useimmin kansalaiskeräykset ja muut lahjoitukset sekä muista valtion menoista leikkaaminen.

Valtaosa suomalaisista kokee, että Suomen kehitysyhteistyö on tehokasta ja tuloksellista. Vastaajista 71 % on sitä mieltä, että edellä mainittu lause kuvaa ainakin melko hyvin heidän käsitystään kehitysyhteistyöstä.

Vastaajat eivät osaa kovinkaan hyvin arvioida nykyisen kehitysyhteistyön vaikeimpia haasteita. Useimmin mainitut asiat olivat se, että apu ei mene perille, kehitysmaiden korruptio, avun riittämättömyys ja väärällä tavalla auttaminen.

Suomalaiset ovat erittäin tyytyväisiä Suomen toimintaan katastrofitalanteissa. Tutkimuksen vastaajista 91 % on ainakin melko tyytyväisiä Suomen katastrofiavun ripeyteen, 89 % on tyytyväisiä avun määrään ja 91 % on tyytyväisiä kohteiden valintaan.

Suomalaiset kokevat parhaiksi tavoiksi auttaa kehitysmaita yksityishenkilöinä lahjoitukset hyväntekeväisyyteen, verojen maksamisen, Reilun kaupan tuotteiden ostamisen sekä osallistumisen kehitysmaiden hyväksi toimivien järjestöjen toimintaan.

3. SUOMEN VALTION KEHITYSYHTEISTYÖ

3.1 Mielipiteet kehitysyhteistyön tärkeydestä

Aluksi vastaajilta tiedusteltiin mielipidettä kehitysyhteistyön tärkeydestä. Haastattelijat lukivat vastaajille ensin kehitysyhteistyön määritelmän, jonka jälkeen vastaajat arvioivat kehitysyhteistyön tärkeyttä asteikolla 4-1, jossa 4= erittäin tärkeää, 3=melko tärkeää, 2= melko vähämerkityksistä ja 1= yhdentekevää.

Suurin osa suomalaisista kokee kehitysyhteistyön tärkeäksi. Vastaajista peräti 86 % on sitä mieltä, että kehitysyhteistyö on vähintään melko tärkeää. Erittäin tärkeänä kehitysyhteistyötä piti 38 % vastaajista. Melko vähämerkityksisenä tai yhdentekevänä kehitysyhteistyötä piti ainoastaan 12 % vastaajista.

Taustaryhmittäin tarkasteltuna yliopisto/korkeakoulututkinnon suorittaneet pitävät kehitysyhteistyötä keskimääräistä tärkeämpänä. Keskimääräistä hieman vähemmän tärkeänä kehitysyhteistyötä pitävät yli 60 –vuotiaat, vähiten koulutetut vastaajat sekä eläkeläiset.

3.2 Suomen kehitysyhteistyön kohdistaminen

Vastaajille näytettiin kortti, jossa kerrottiin joukko kehitysyhteistyön kohdealueita, ja vastaajilta tiedusteltiin minne päin maailmaa Suomen kehitysyhteistyötä pitäisi erityisesti kohdistaa.

Useimmin vaihtoehtoista valittiin luonnonkatastrofeista kärsineet alueet, jonka nimesi 37 % vastaajista. Toiseksi useimmin mainittiin Afrikka (32 %) ja kolmanneksi useimmin pitkittyneistä kriiseistä kärsineet alueet (22 %). Aasian ja Afganistanin, Irakin ja muut jälleenrakennuskohteet mainitsi kaksi prosenttia vastaajista ja pitkittyneistä kriiseistä kärsineet alueet mainitsi yksi prosentti vastaajista.

Luonnonkatastrofialueet mainitsevat keskimääräistä useammin yli 40 –vuotiaat vastaajat ja vähiten koulutetut vastaajat. Afrikan maininneita on puolestaan keskimääräistä suurempi osuus miehissä, alle 25-vuotiaissa vastaajissa, sekä opiskelijoissa ja eläkeläisissä. Pitkittyneistä kriiseistä kärsineet alueet mainitsivat keskimääräistä useammin 15-39 –vuotiaat, ne vastaajat, joiden ylin koulutus on ylioppilastutkinto/lukio, opistotason tutkinto tai ammattikorkeakoulututkinto sekä ne, joiden talouden vuosittaiset bruttotulot ovat 20.001 – 40.000 euroa.

3.3 Kehitysyhteistyön alakohtainen kohdistaminen

Seuraavaksi vastaajia pyydettiin kertomaan oma mielipide kehitysyhteistyön alakohdaisesta kohdistamisesta. Vastaajille näytettiin kortti, jossa oli lueteltuna kehitysyhteistyön aloja, ja heitä pyydettiin valitsemaan mielestään kolme tärkeintä alaa, joille kehitysyhteistyötä pitäisi ennen kaikkea suunnata.

Tärkeimmäksi kehitysyhteistyön alaksi nousee terveydenhuolto ja väestökysymykset, jotka nimesi 82 % vastaajista. Yli puolet vastaajista mainitsi myös opetuksen (57 %) ja vesihuollon (55 %). Ihmisoikeudet ja tasa-arvon mainitsi 42 % vastaajista.

Muut kortilla olleet kehitysyhteistyön alat mainittiin selvästi harvemmin. Ympäristönsuojelun mainitsi 19 % vastaajista, demokratiakehityksen ja hyvän hallinnon mainitsi 13 % ja maa- ja metsätalouden kymmenen prosenttia vastaajista. Muiden alojen osuudet jäivät alle kymmeneen prosenttiin.

Kolmen useimmin mainitun kehitysyhteistyön muodon järjestys on sama kuin vuonna 2005.

Terveydenhuollon ja väestökysymykset mainitsivat keskimääräistä useammin naiset, 40-59 –vuotiaat vastaajat, vähiten koulutetut vastaajat sekä ne, joiden talouden vuosittaiset bruttotulot ovat 20.001-40.000 euroa.

Opetuksen mainitsevat keskimääräistä useammin miehet, yli 60 –vuotiaat, yliopisto-/korkeakoulututkinnon suorittaneet vastaajat sekä ne vastaajat, joiden talouden vuosittaiset bruttotulot ovat yli 20.000 euroa.

Huom! Tutkimusmenetelmän muutoksesta johtuen vuoden 2005 ja 2006 tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään. Tulokset voivat kuitenkin olla suuntaantavia.

4. YK:N VUOSITUHATTAVOITTEIDEN TUNTEMINEN JA MIELIPITEET NIISTÄ

4.1 Vuosituhattajulistuksen tavoitteiden tunteminen

Vastaajille kerrottiin ensin, YK:n vuosituhattajulistuksen pääsisältö, eli että se asettaa konkreettisia kehitystavoitteita, joihin pyritään vuoteen 2015 mennessä, ja että vuosituhattavoitteet muodostavat Suomen kehitysavun perustan. Sen jälkeen vastaajilta kysyttiin, tuntevatko he YK:n vuosituhattajulistuksen tavoitteita.

Selvä enemmistö vastaajista, 89 %, ei tuntenut tavoitteita, 11 % ilmoitti tuntevansa tavoitteita. Taustaryhmäkohtaisessa vertailussa tilanne on suurin piirtein sama, joskin 15-24 -vuotiaissa, korkeakoulututkinnon suorittaneissa, sekä pienimpään tuloluokkaan kuuluvissa on keskimääräistä suurempi osuus tavoitteita tuntevia (13-15 %).

4.2 Tavoitteiden nimeäminen, mistä saanut tietoa vuosituhattavoitteista

Niitä vastaajia, jotka tunsivat tavoitteita (n= 109), kysyttiin osaavatko he nimetä yhden tai useampia vuosituhattavoitteista.

Suurin osuus, 31 %, ei osannut nimetä yhtäkään tavoitetta. Useimmin mainitut tavoitteet olivat äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistaminen (29 % mainitsi), sukupuolten tasa-arvon edistäminen ja naisten aseman parantaminen (24 %) ja peruskoulutuksen ulottaminen kaikille (23 %).

Edelleen tavoitteita tunteneilta kysyttiin, mistä lähteistä he ovat saaneet vuosituhattavoitteisiin liittyvää tietoa. Useimmin mainitut tietolähteet olivat televisio (46 % mainitsi) ja sanomalehdet (36 %). Muita tietolähteitä ei juurikaan mainittu, sillä kolmanneksi useimmin tietoa oli saatu opintojen kautta, sen ilmoitti 13 %. Muiden mainintojen osuudet jäivät alle kymmeneen prosenttiin.

4.3 Mielipiteet tärkeimmistä vuosituhattavoitteista

Seuraavaksi kaikille vastaajille näytettiin kortilla vuosituhattavoitteet sellaisena kuin ne ovat, ja vastaajia pyydettiin nimeämään tavoitteista mielestään kolme tärkeintä.

Tärkeimmäksi vuosituhattavoitteeksi nousi äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistaminen, jonka nimesi 80 % vastaajista. Seuraavaksi useimmin mainittiin taistelu aidsia, malarialta ja muita tauteja vastaan, jonka nimesi 49 %. Sukupuolten tasa-arvon edistämisen ja naisten aseman parantamisen nimesi runsas kolmasosa vastaajista (36 %). Vajaa kolmasosa nimesi lapsikuolleisuuden vähentämisen (29 %) ja ympäristön kestävä kehityksen takaamisen (29 %). Muita tavoitteita maininneiden osuudet jäivät alle kymmeneen prosenttiin.

Taustaryhmäkohtaisessa tarkastelussa äärimmäisen nälän ja köyhyyden poistamisen mainitsivat keskimääräistä useammin miehet, 15-24 –vuotiaat vastaajat sekä pienituloisimmat vastaajat.

Peruskoulutuksen ulottamisen kaikille mainitsivat keskimääräistä useammin yli 60 –vuotiaat vastaajat.

Sukupuolisen tasa-arvon ja naisten aseman parantamisen mainitsivat keskimääräistä useammin naiset ja yli 60 –vuotiaat vastaajat.

Lapsikuolleisuuden vähentämisen mainitsivat keskimääräistä useammin miehet, 40-59 –vuotiaat sekä vähiten koulutetut vastaajat.

Ympäristön kestävä kehityksen mainitsivat puolestaan keskimääräistä useammin 15-24 –vuotiaat, vähintään ylioppilas/lukio/opistotason koulutuksen saaneet sekä suurimman tuloluokkaan kuuluvat vastaajat.

5. SUOMALAISTEN SAAMA KEHITYSYHTEISTYÖTÄ KOSKEVA TIETO

5.1 Mitä mieltä väittämästä: kehitysyhteistyö lisää kansainvälistä turvallisuutta

Valtaosa vastaajista on sitä mieltä, että kehitysyhteistyö lisää kansainvälistä turvallisuutta. Tämän väittämän kanssa 85 % vastaajista on ainakin jokseenkin samaa mieltä. Täysin samaa mieltä väittämän kanssa on 33 % vastaajista. Jokseenkin tai eri mieltä väittämän kanssa on 11 % vastaajista.

Taustaryhmäkohtaisesti tarkasteltuna yliopisto/korkeakoulututkinnon suorittaneet ovat keskimääräistä selvästi useammin samaa mieltä väittämän kanssa.

5.2 Onko Suomessa saatavissa riittävästi tietoa kehitysmaista ja kehitysyhteistyöstä

Kolme neljäsosaa vastaajista (75 %) on sitä mieltä, että Suomessa on saatavilla riittävästi tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista. Reilu viidesosa (22 %) on eri mieltä. Keski-ikäiset 40-59 –vuotiaat vastaajat ovat keksimääräistä useammin sitä mieltä, että tietoa on saatavilla riittävästi, samoin kuin ylioppilastutkinnon, lukion tai opistotason tutkinnon suorittaneet sekä ne vastaajat, joiden talouden vuosittaiset bruttotulot ovat yli 20.001 euroa.

Sen sijaan nuorista, 15-24 –vuotiaista, ainoastaan kaksi kolmasosaa (66 %) on sitä mieltä, että tietoa on saatavissa tarpeeksi. Vajaa kolmasosa (30 %) kokee, että tietoa ei ole saatavilla tarpeeksi. Myös vähiten koulutetut ja pienituloisimmissa talouksissa asuvat vastaajat ovat keskimääräistä harvemmin sitä mieltä, että tietoa on saatavissa tarpeeksi.

Vuonna 2006 niiden osuus, jotka kokevat saaneensa tietoa riittävästi, on suurempi kuin millään aiemmalla mittauskerralla.

5.3 Mitä tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista kaivataan

Seuraavaksi vastaajilta kysyttiin, minkälaista tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista he kaipaisivat lisää. Tiedontarvetta selvitettiin näyttämällä vastaajille kortti, josta he saivat valita ne aiheet, joista he kaipaisivat lisää tietoa. Vastaaja sai nimetä useita asioita.

Selvästi eniten tietoa kaivataan Suomen kehitysyhteistyömäärärahojen käytöstä. Yli puolet vastaajista (55 %) mainitsi tämän.

Seuraavaksi useimmin kaivattiin tietoa Suomen yhteistyömaista (31 %), tietoa kehitysmaiden ihmisten elämästä (30 %) ja tietoa kehitysmaista ylipäänsä (28 %).

Muut asiat keräsivät mainintoja alle viidesosalta vastaajista. Tietoja kriiseistä ja konflikteista kaipasi 17 %, tietoa EU:n kehityspolitiikasta kaipasi 16 %, kansainvälisestä köy-

hyyteen liittyvästä keskustelusta 13 % ja kehitysmaista sekä maailmankaupasta tietoa kaipasi 12 % vastaajista.

Taustaryhmäkohtaisessa tarkastelussa tietoa Suomen määrärahojen käytöstä kaipasivat keskimääräistä enemmän 25-39 –vuotiaat ja yli 50 –vuotiaat vastaajat sekä suurimpaan tuloluokkaan kuuluvat vastaajat.

Tietoa Suomen yhteistyömaista kaipasivat keskimääräistä enemmän keskiasteen koulutuksen saaneet vastaajat sekä alimpaan ja ylimpään tuloluokkaan kuuluvat vastaajat.

Tietoa kehitysmaiden ihmisten elämästä puolestaan kaipasivat erityisesti naiset, nuorimmat vastaajat sekä keskimmäiseen tuloluokkaan kuuluvat vastaajat.

Nuoret kaipasivat myös keskimääräistä enemmän tietoa kehitysmaista ylipäänsä, samoin kuin keskimmäiseen tuloluokkaan kuuluvat vastaajat.

5.4 Kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista saadun tiedon luotettavuus

Vastaajat arvioivat myös viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja tiedotusvälineiden kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista antamaa tietoa. Arviointi suoritettiin neliportaisella asteikolla, missä 4 = erittäin luotettava, 3= melko luotettava, 2= ei kovin luotettava ja 1 = erittäin epäluotettava.

Viranomaisten välittämää tietoa arvioi vähintään melko luotettavaksi 81 % vastaajista. Erittäin luotettavana pitävien osuus oli 24 %. Kuudesosa vastaajista piti viranomaisten antamaa tietoa ei kovin luotettavana tai erittäin epäluotettavana. Nuoret, alle 25 –vuotiaat vastaajat pitivät viranomaisten antamaan hieman keskimääräistä useammin luotettavana.

Kansalaisjärjestöjen antama tieto arvioidaan lähes yhtä luotettavaksi kuin viranomaisten jakama (75 % vastaajista pitää tietoja vähintään melko luotettavana). Epäillään kansalaisjärjestöjen antamaan tietoon suhtautui 22 % vastaajista. Jälleen nuorilla oli hieman keskimääräistä suurempi luottamus tietolähteeseen.

Verrattuna muihin tietolähteisiin vastaajat luottivat yleensä hieman vähemmän tiedotusvälineiden välittämään tietoon. Kaksi kolmasosaa vastaajista (66 %) luotti tiedotusvälineidenkin tarjoamaan tietoon ainakin melko paljon, mutta lähes kolmasosa (31 %) suhtautui tietoon epäilevästi. Vanhimmat, yli 60 –vuotiaat vastaajat suhtautuivat tiedotusvälineiden antamaan tietoon keskimääräistä hieman epäilevämmiin.

5.5 Mistä lähteistä saadaan tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista

Seuraavaksi vastaajilta tiedusteltiin kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista saatavan tiedon lähteitä. Vastaajille näytettiin joukko mahdollisia tietolähteitä, joista heitä pyydettiin valitsemaan enintään kolme vaihtoehtoa.

Käytetyimmät tietolähteet ovat viimevuotiseen tapaan televisio, sanomalehdet ja radio. Televisiossa ilmoitti saavansa tietoa kehitysmaista 88 % vastaajista, sanomalehdistä 75 % ja radiosta 36 %.

Muiden tietolähteiden saamat maininnat jäivät parhaimmillaankin alle kahteenkymmeneen prosenttiin. Yleisaikakauslehdistä tietoa oli saanut 18 %, Internetistä 13 % ja opintojen kautta 11 %.

Alan erikoislehdistä, omalta tuttavapiiriltä, kirjoista, puhetilaisuuksista, seminaareista ja näyttelyistä, työpaikalta tai avustusjärjestöiltä tietoa on saanut 1-6 prosenttia vastaajista.

Televisio, sanomalehdet ja radio korostuvat tietolähteinä erityisesti yli 50 –vuotiailla vastaajilla.

Myös alle 25 –vuotiailla vastaajilla televisio on useimmin mainittu tietolähde (86 % mainitsi). Sanomalehdet ovat nuorilla toiseksi käytetyin tietolähde, mutta selvästi keskimääräistä pienempi osuus, 60 %, mainitsi sanomalehdet. Sen sijaan noin kolmasosa (34 %) alle 25 –vuotiaista ilmoitti saavansa tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista Internetin kautta. Luonnollisesti nuorissa on myös selvästi keskimääräistä suurempi osuus niitä, jotka saavat tietoa kehitysmaista opintojensa kautta.

6. MIELIPITEET SUOMEN KEHITYSYHTEISTYÖSTÄ

6.1 Suomen kehitysyhteistyön osuus BKT:stä

Seuraavaksi vastaajille kerrottiin, että YK:n suositus on, että teollisuusmaat käyttäisivät kehitysyhteistyöhön 0,7 % bruttokansantulostaan. Vastaajilta kysyttiin, mikä on Suomen nykyinen kehitysyhteistyön taso, ja vastaajia pyydettiin valitsemaan kortilla näytetyistä prosentiosuuksista se, joka vastaa hänen omaa näkemystään.

Vastauksissa oli melko paljon hajontaa. Neljäsosa vastaajista, 25 %, oli sitä mieltä, että kehitysyhteistyön osuus Suomen BKT:stä on 0,3 prosenttia. Noin viidesosa (22 %) arveli, että osuus on 0,4 prosenttia ja samansuuruinen osuus (19 %) arveli, että oikea osuus on 0,5 prosenttia. Yhdeksän prosenttia arveli, että osuus on 0,7 prosenttia ja neljä prosenttia oli sitä mieltä, että osuus on 1,0 prosenttia tai enemmän. Seitsemän prosenttia arveli, että kehitysyhteistyön osuus BKT:stä on 0,1 prosenttia tai alle. Asiaa ei osannut arvioida 15 % vastaajista.

6.2 Mielenpitoet YK:n suosituksesta

Vastaajista 76 % piti YK:n antamaa prosenttimääräistä suositusta tarpeellisena. Vajaa viidesosa, 18 %, on sitä mieltä, että prosenttimääräistä suositusta ei tarvita.

Tässä kysymyksessä taustaryhmäkohtaiset erot olivat melko selkeitä. Nuorimmat, alle 25 –vuotiaat vastaajat ovat selvästi keskimääräistä useammin sitä mieltä, että yhteinen prosenttimääräinen tavoite on tarpeellinen, kun taas yli 40 –vuotiaat vastaajat ovat keskimääräistä harvemmin sitä mieltä. Myös vähintään lukiotasoisien koulutuksen saaneet pitävät suositusta tarpeellisena keskimääräistä useammin, vähiten koulutetut keskimääräistä harvemmin. Samoin suurimpaan tuloluokkaan kuuluvissa on keskimääräistä enemmän niitä, jotka pitävät suositusta tarpeellisena.

Suosituksista tarpeellisena pitävien määrä on selvästi suurempi kuin vuonna 2005, mutta tutkimusmenetelmien erojen vuoksi tulos ei ole täysin vertailukelpoinen. Tämänvuotinen suositusta tarpeellista pitävien osuus on myös jonkin verran suurempi kuin vuonna 2003 ja 2002.

6.3 Kuinka suuri Suomen kehitysyhteistyön osuuden tulisi olla BKT:stä

Vastaajille kerrottiin, että eri teollisuusmainen kehitysyhteistyön suuruus vaihtelee 0,1 – 1 prosentin välillä BKT:stä, ja heiltä kysyttiin, mikä olisi Suomelle sopiva prosentiosuus. Jälleen vastausvaihtoehdot näytettiin vastaajille kortilla, ja heitä pyydettiin valitsemaan omaa näkemystään vastaava vaihtoehto.

Runsa neljäsosa vastaajista, 27 %, oli sitä mieltä, että Suomelle sopiva kehitysyhteistyön taso olisi 0,5 prosenttia BKT:stä. Lähes yhtä suuri osuus oli niitä, joiden mielestä oikea taso olisi YK:n suositusta vastaava 0,7 prosenttia. Noin kymmenesosa vastaajista (12 %) pitäisi oikeana tasona 0,4 prosenttia, ja samansuuruinen osuus

(11 %) oli sitä mieltä, että 0,3 prosenttia riittäisi. Kolme prosenttia oli sitä mieltä, että oikea taso olisi 0,1 prosenttia ja yhden prosentin mielestä kehitysyhteistyöhön ei pitäisi osoittaa valtion varoja ollenkaan. Vastaajista 13 % oli sitä mieltä, että sopiva prosenttiosuus olisi yksi prosenttia tai sitä enemmän.

YK:n asettamaa tavoiteprosenttia pitävät keskimääräistä useammin sopivana alle 25 –vuotiaat vastaajat sekä lukiotason tai sitä korkeamman koulutuksen omaavat vastaajat.

6.4 Pitäisikö Suomen tulevaisuudessa kasvattaa kehitysyhteistyömäärärahojaan

Vajaat kaksi kolmasosaa (61 %) on sitä mieltä, että Suomen pitäisi kasvattaa kehitysyhteistyömäärärahojaan tulevaisuudessa. Kolmasosa (33 %) ei tätä kannata. Jälleen nuorimmat vastaajat sekä ainakin lukiotasoisien koulutuksen saaneet vastaajat olivat keskimääräistä useammin myönteisiä määrärahojen kasvattamiselle. Sen sijaan yli 50 –vuotiaissa sekä alimpaan tuloluokkaan kuuluvissa on keskimääräistä vähemmän niitä, joiden mielestä kehitysyhteistyömäärärahoja pitäisi kasvattaa.

6.5 Miten kehitysyhteistyömäärärahojen kasvu pitäisi rahoittaa

Niiltä vastaajilta, joiden mielestä Suomen tulisi kasvattaa kehitysyhteistyömäärärahoja tulevaisuudessa (n=617), kysyttiin, miten määrärahojen kasvu tulisi rahoittaa. Vastaajat saivat valita enintään kaksi vaihtoehtoa kortilla esitetyistä.

Esitetyistä vaihtoehtoista suosituimmiksi nousivat kansalaiskeräykset ja muut lahjoitukset, jonka valitsi 49 % vastaajista sekä muista valtion menoista leikkaukset, jonka mainitsi 46 % vastaajista. Noin kolmasosan (32 %) mielestä rahoitus pitäisi hoitaa luomalla kokonaan uusia rahoituslähteitä, kuten lentomatikustajille suunnattu matkustajavero, ja vajaa neljäsosa (23 %) oli sitä mieltä, että rahoitus pitäisi hoitaa lisäämällä valtion menoja.

Kansalaiskeräykset ja lahjoitukset mainitsivat keskimääräistä useammin naiset, alle 25 –vuotiaat, ylioppilas/lukio/opistotason koulutuksen saaneet sekä suurimpaan tuloluokkaan kuuluvat vastaajat.

Muista valtion menoista leikkaamisen mainitsivat keskimääräistä useammin vähiten koulutetut vastaajat sekä suurimpaan tuloluokkaan kuuluvat vastaajat.

Uusien rahoituslähteiden luomisen mainitsivat keskimääräistä useammin 25-59 –vuotiaat sekä korkeimmin koulutetut vastaajat.

Valtion menojen lisäämisen valitsivat keskimääräistä useammin miehet sekä yli 60 –vuotiaat vastaajat.

6.6 Mielipiteet Suomen kehitysyhteistyön tehokkuudesta ja tuloksellisuudesta

Selvä enemmistö, 71 % vastaajista, oli sitä mieltä, väittämä ”Suomen kehitysyhteistyö on tehokasta ja tuloksellista” vastaa ainakin melko hyvin heidän omaa käsitystään. Neljäsosa (25 %) koki että väittämä vastaa melko tai erittäin huonosti heidän omaa näkemystään. Tuloksissa ei ole suuria taustaryhmäkohtaisia eroja.

Väittämän kanssa samaa mieltä olevien osuus on selvästi suurempi kuin vuonna 2005, mutta tutkimusmenetelmien erojen vuoksi tulos ei ole täysin vertailukelpoinen. Jos tulosta verrataan vuosien 2002-2003 tulokseen, voidaan sanoa, että suurta muutosta mielipiteissä ei ole tapahtunut.

6.7 Nykyisen kehitysyhteistyön vaikeimmat haasteet

Vastaajia pyydettiin kertomaan, mitä he pitävät nykyisen kehitysyhteistyön vaikeimpina haasteina. Vastausvaihtoehtoja ei lueteltu, eli vastaajat saivat omin sanoin kertoa näkemyksensä asiasta.

Vastauksissa oli hajontaa melkoisesti. Useimmin mainittuna haasteena nousi esiin avun perillemeno, jonka mainitsi 28 % vastaajista. Seuraavaksi useimmin mainittiin kehitysmaiden korruptio (11 %), se, että apu ei ole riittävää (7 %) ja se, että apua annetaan väärällä tavalla (7 %). Muut asiat saivat mainintoja alle viideltä prosentilta vastaajista. Noin viidesosa ei osannut ottaa kantaa asiaan.

6.8 Tyytyväisyys Suomen toimintaan katastrofitilanteissa

Tyytyväisyyttä Suomen toimintaan katastrofitilanteissa arvioitiin kolmella eri osa-alueella: tyytyväisyyttä ripeyteen, avun määrään ja kohteiden valintaan.

Apuun oltiin kaiken kaikkiaan erittäin tyytyväisiä. Hätäavun ripeyteen oli ainakin melko tyytyväisiä 92 % vastaajista. Eritään tyytyväisiä ripeyteen oli 31 %. Avun määrään oli ainakin melko tyytyväisiä 89 % vastaajista ja kohteiden valintaan 91 % vastaajista. Tyytymättömiä oli kaikilla osa-alueilla vain vähän, 5-7 prosenttia.

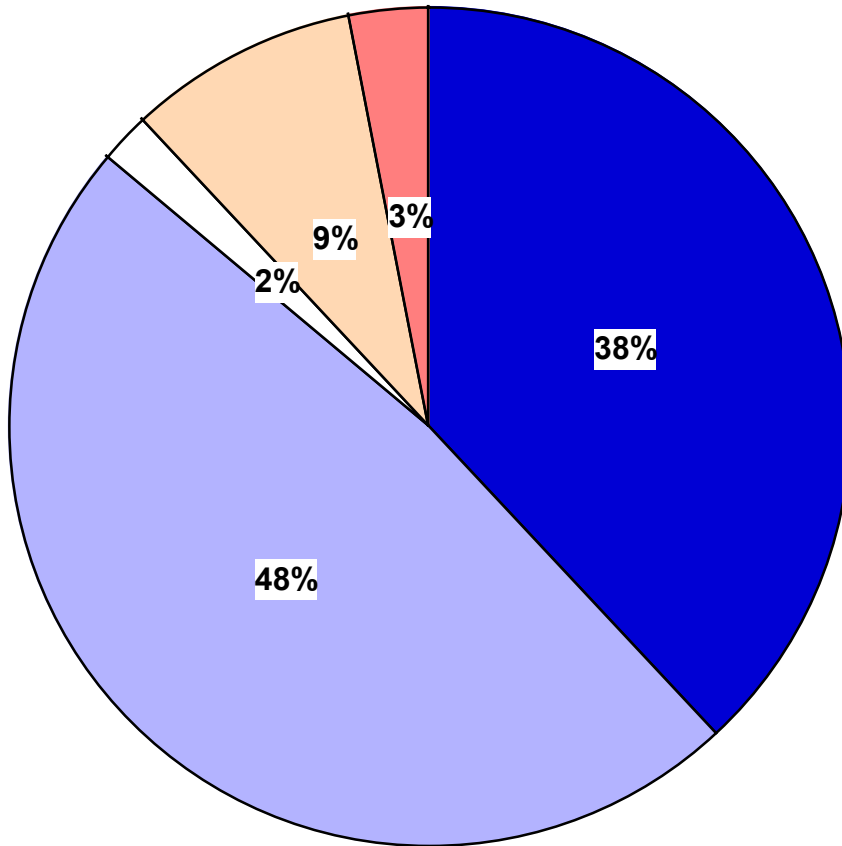
6.9 Tehokkaimmat tavat auttaa kehitysmaita yksityishenkilönä

Vastaajilta kysyttiin millä tavoin he uskovat voivansa auttaa kehitysmaita yksityishenkilönä. Vastaajia pyydettiin valitsemaan kortilla esitetyistä vaihtoehdoista korkeintaan kolme.

Useimmin mainittiin lahjoitusten tekeminen hyväntekeväisyyteen tai kehitysmaiden hyväksi järjestettyihin keräyksiin (58 %), verojen maksaminen (44 %) ja reilun kaupan tuotteiden ostaminen (41 %). Seuraavaksi useimmin mainittiin osallistuminen kehitysmaiden hyväksi toimivien hyväntekeväisyysjärjestöjen ja muiden organisaatioiden toimintaan (30 %). Muut esitetyt tavat saivat mainintoja korkeintaan hieman yli kymmeneltä prosentilta vastaajista.

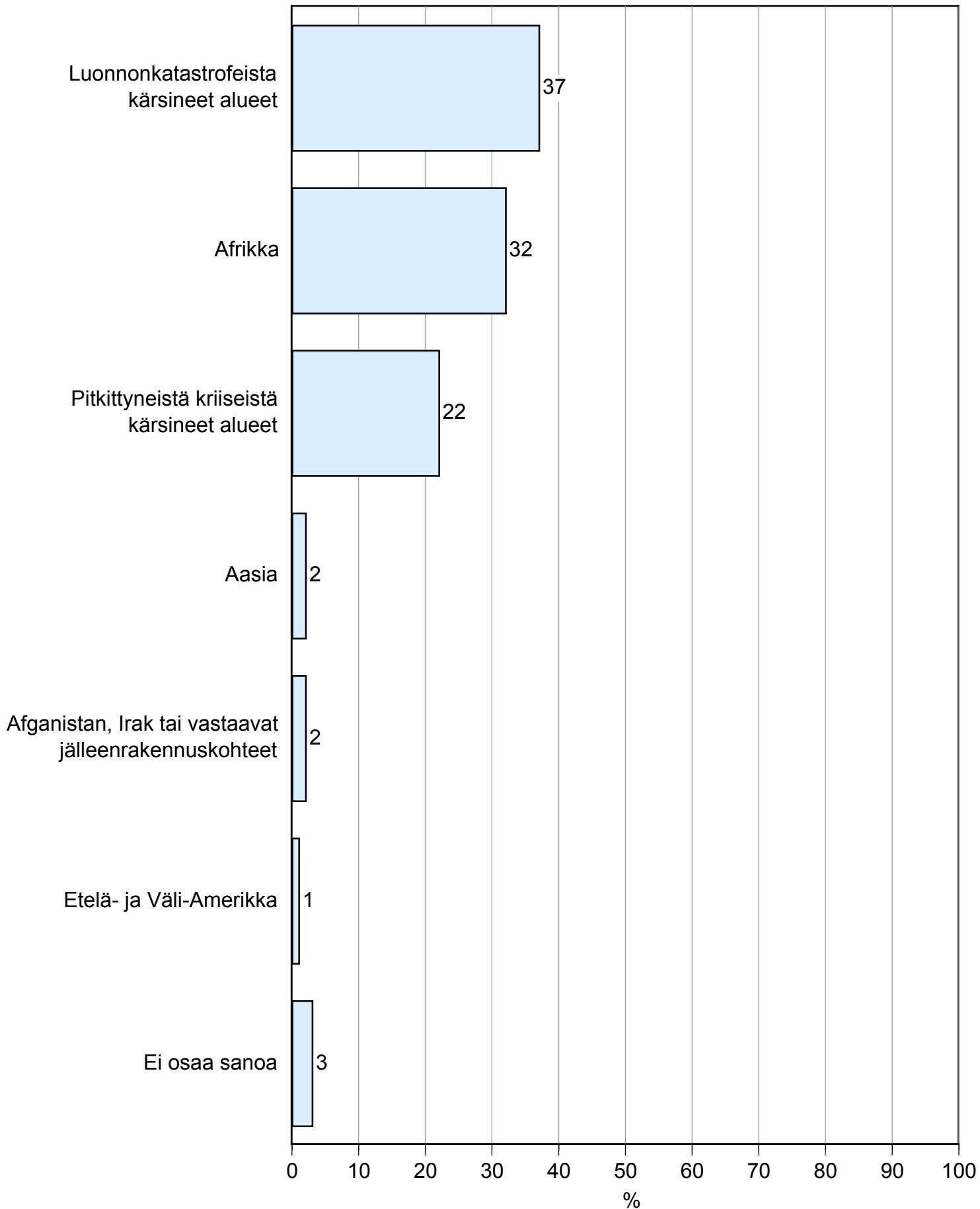
MITEN TÄRKEÄNÄ KEHITYSYHTEISTYÖTÄ PIDETÄÄN

Kaikki vastaajat, n=1006

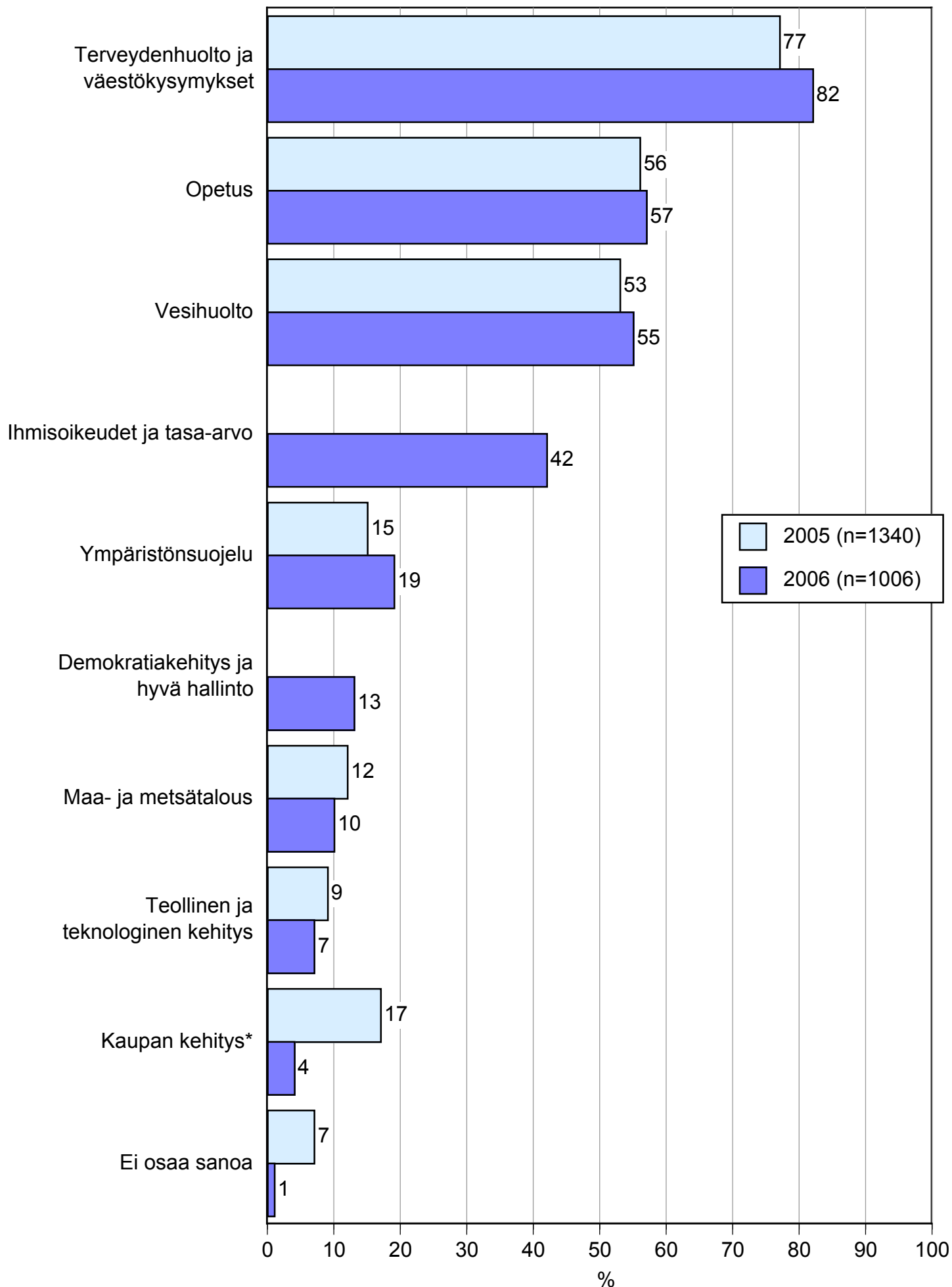
MINNE PÄIN MAAILMAA SUOMEN KEHITYSYHTEISTYÖTÄ PITÄISI ENITEN KOHDISTAA

Kaikki vastaajat, n=1006

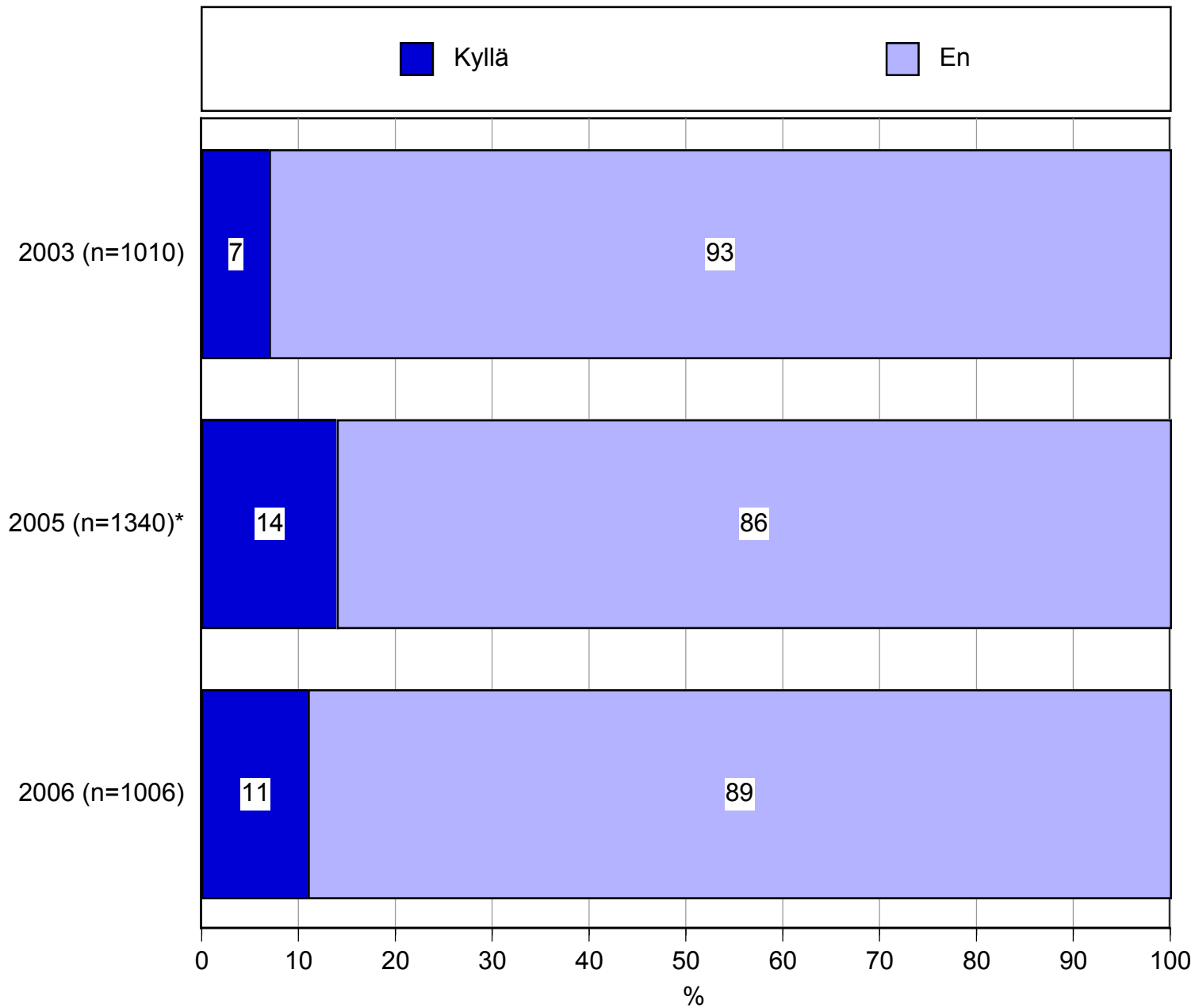
MILLE ALOILLE KEHITYSYHTEISTYÖTÄ TULISI SUUNNATA ENITEN

n=kaikki vastanneet

TUNNETTEKO YK:N VUOSITUHATJULISTUKSEN TAVOITTEITA

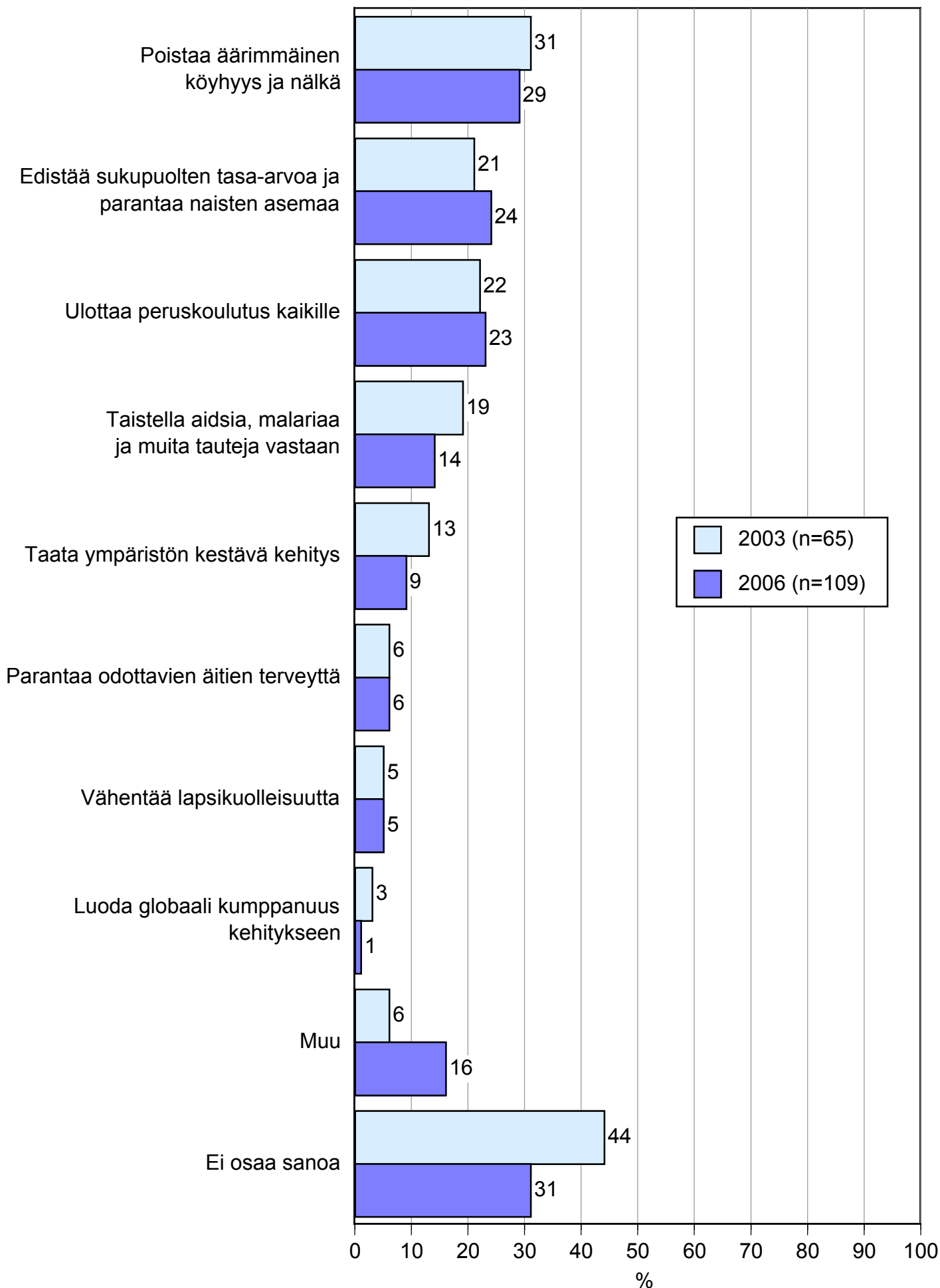
n=kaikki vastanneet

*) v. 2005 oletteko kuullut YK:n vuosituhattavoitteista

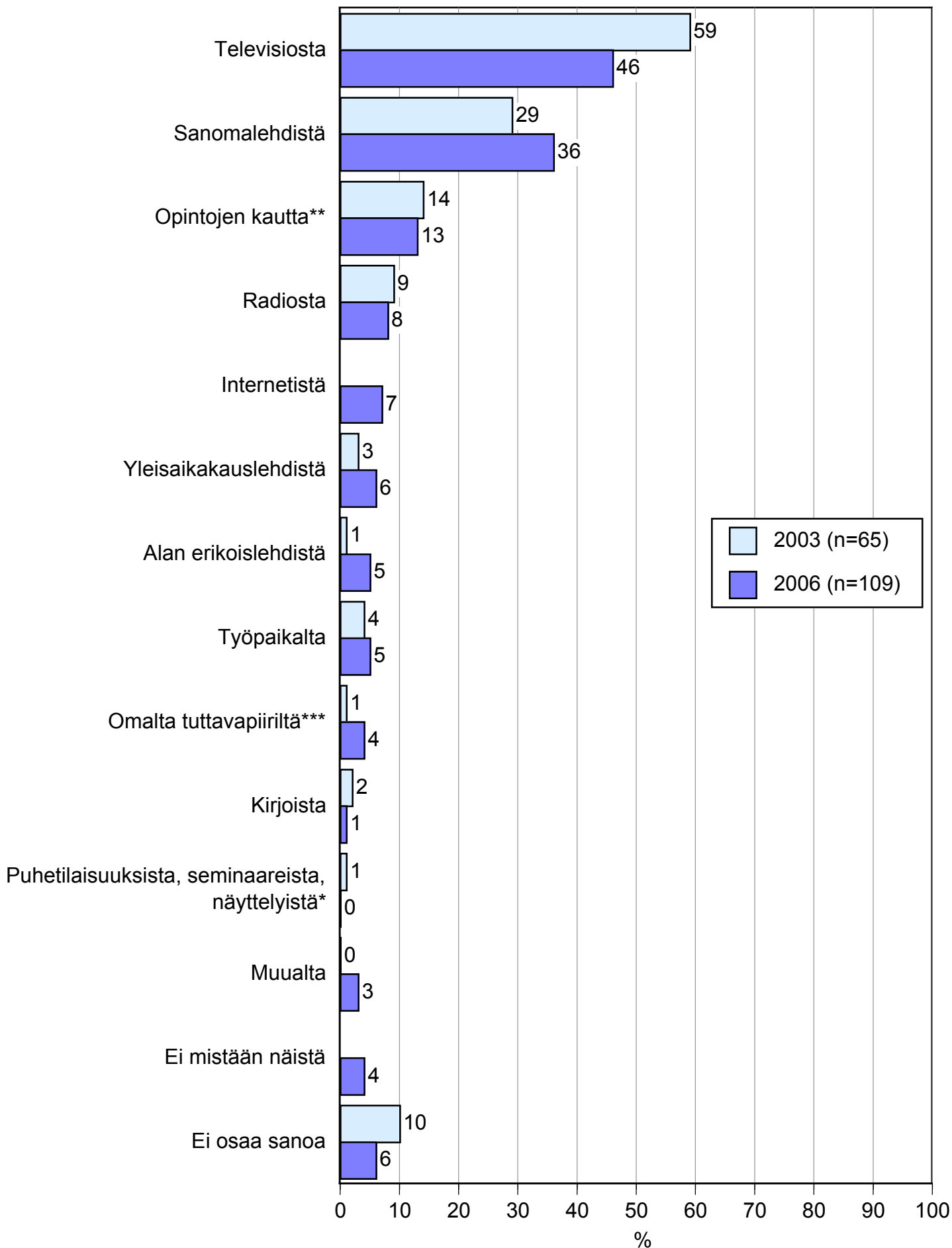
OSAAKO NIMETÄ VUOSITUHATTAVOITTEITA

n=tuntee YK:n vuosituhatjulistuksen tavoitteita

MISTÄ ON SAANUT VUOSITUHATTAVOITTEISIIN LIITTYVÄÄ TIETOA

n=tuntee tavoitteet

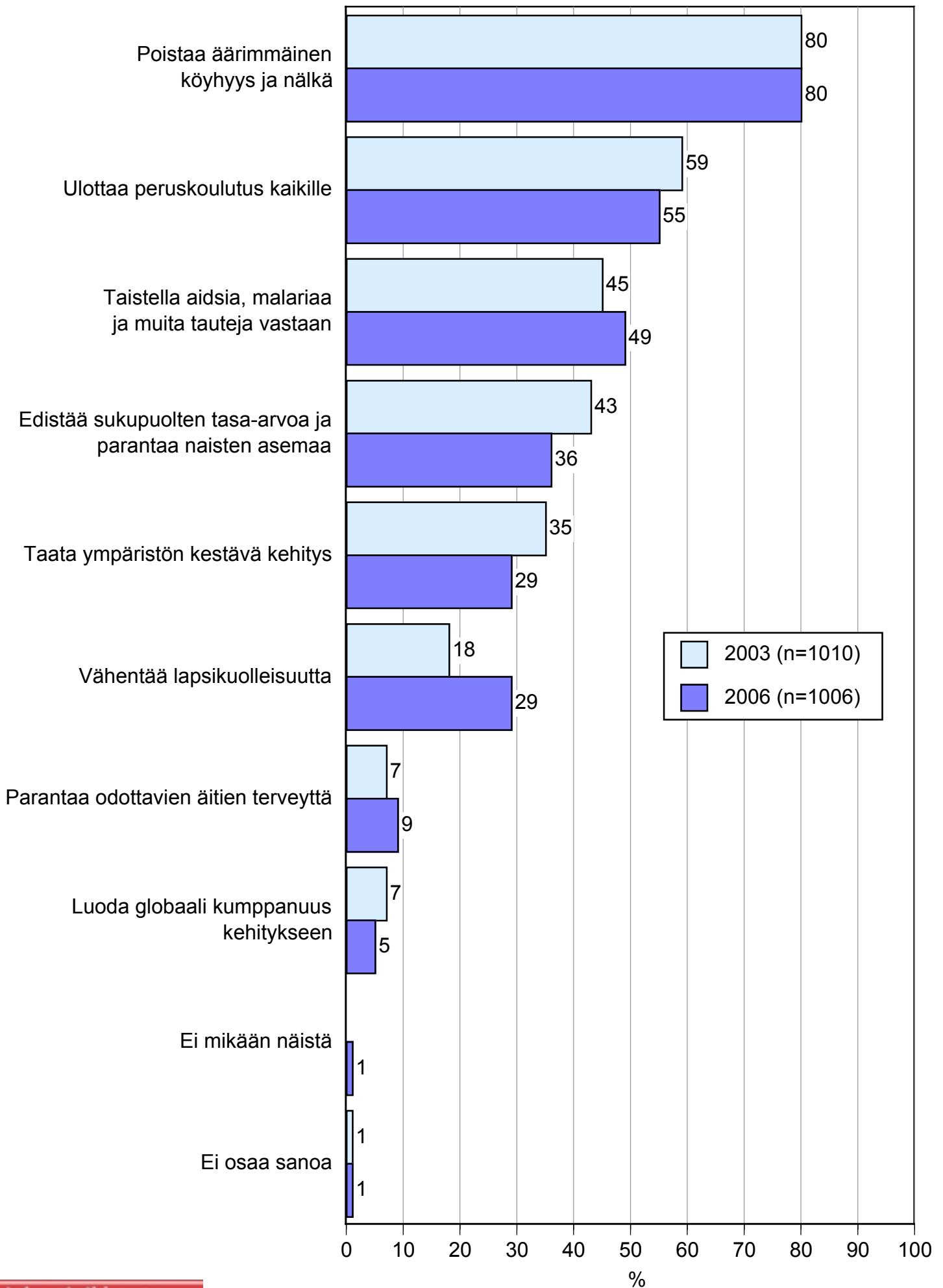
*) v. 2003 Yleisötilaisuuksista, näyttelyistä

***) v. 2003 Koulusta tai opiskelun yhteydessä

*) v. 2003 Perheenjäseniltä, ystäviltä, tuttavilta

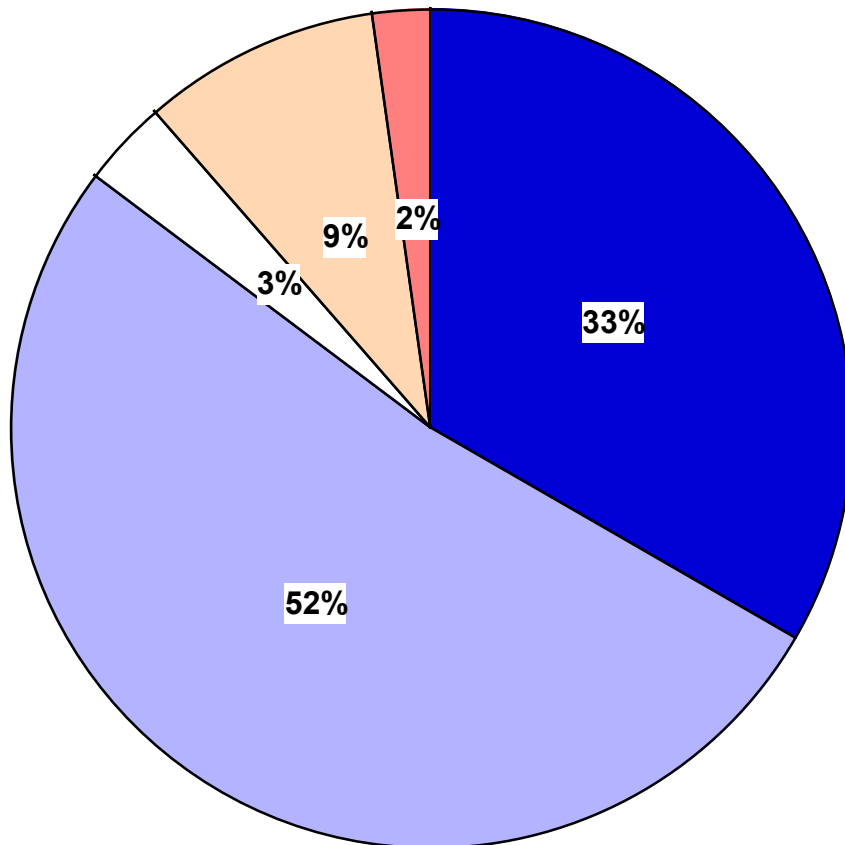
KOLME TÄRKEINTÄ VUOSITUHATTAVOITETTA

n=kaikki vastanneet

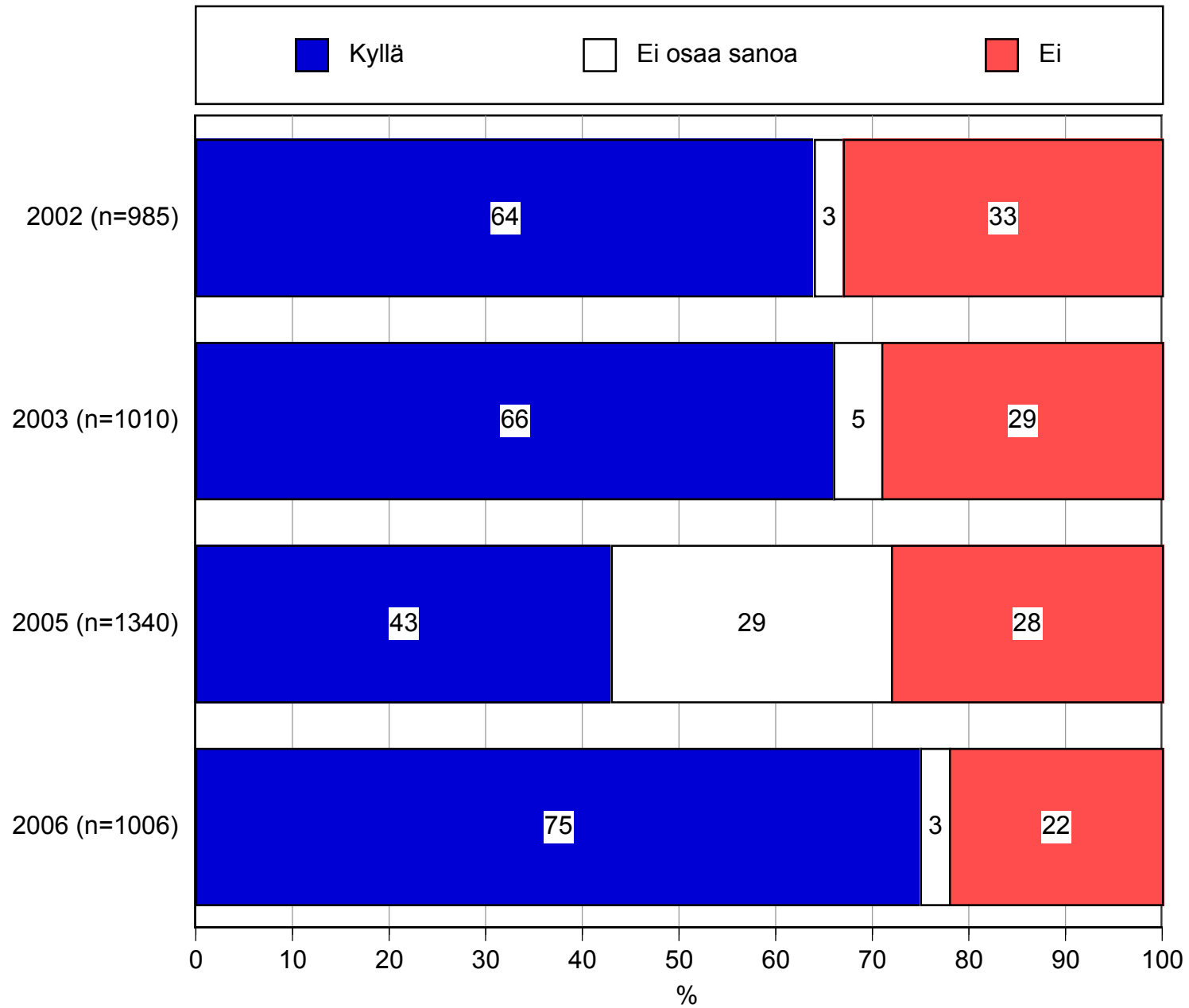
MITÄ MIELTÄ VÄITTÄMÄSTÄ "KEHITYSYHTEISTYÖ LISÄÄ KANSAINVÄLISTÄ TURVALLISUUTTA"

Kaikki vastaajat, n=1006

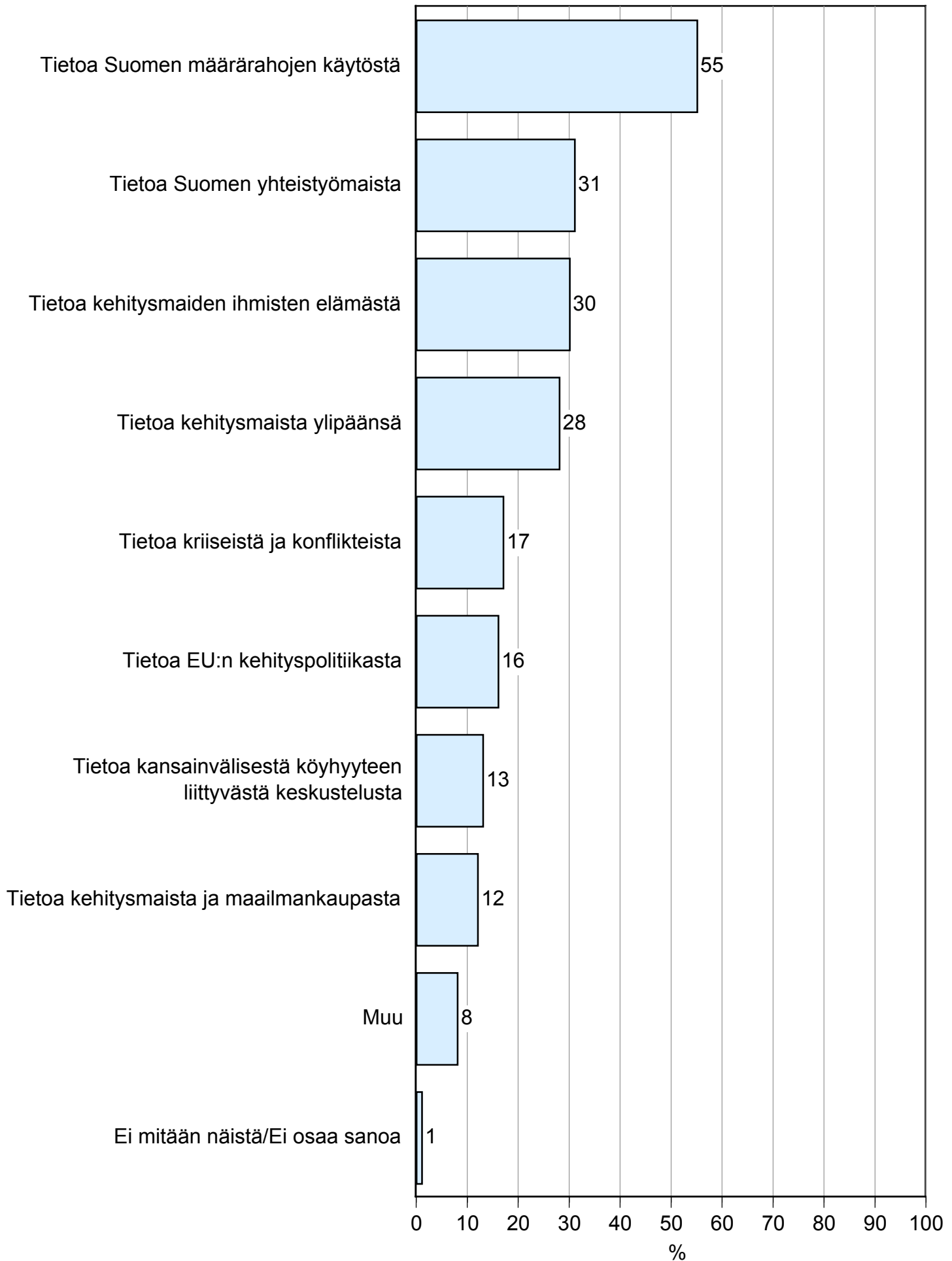
ONKO SUOMESSA SAATAVILLA RIITTÄVÄSTI TIETOA KEHITYSYHTEISTYÖSTÄ JA KEHITYSMAISTA

n=kaikki vastanneet

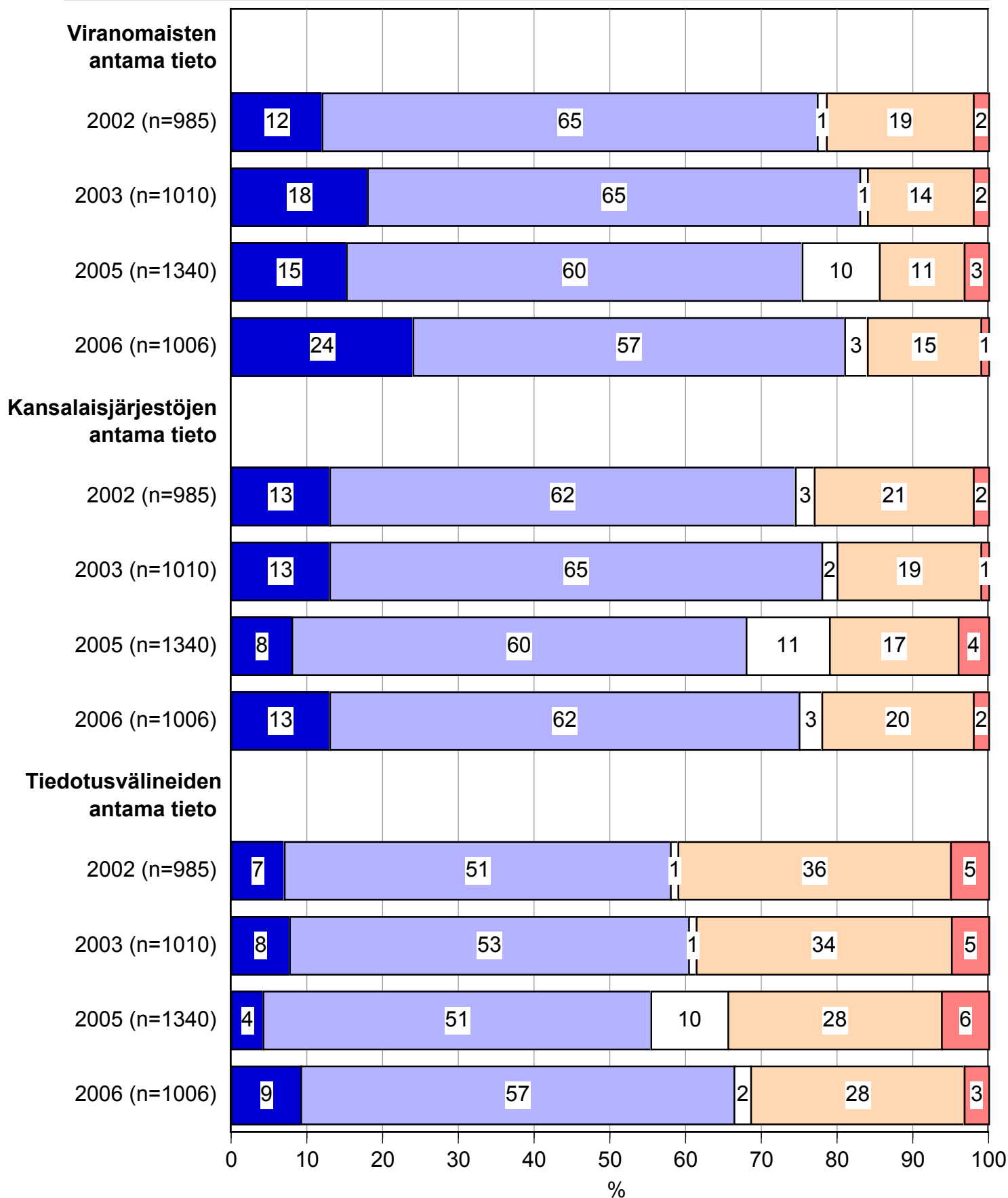
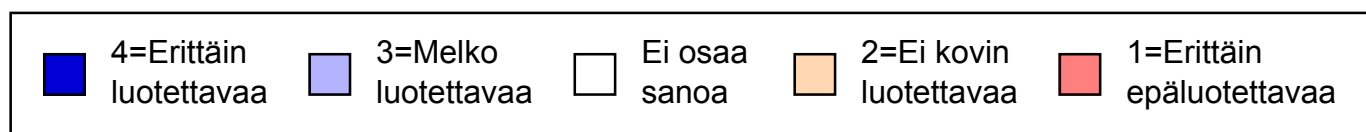
MILLAISTA LISÄTIETOA KEHITYSYHTEISTYÖSTÄ JA KEHITYSMAISTA KAIVATAAN

Kaikki vastaajat, n=1006

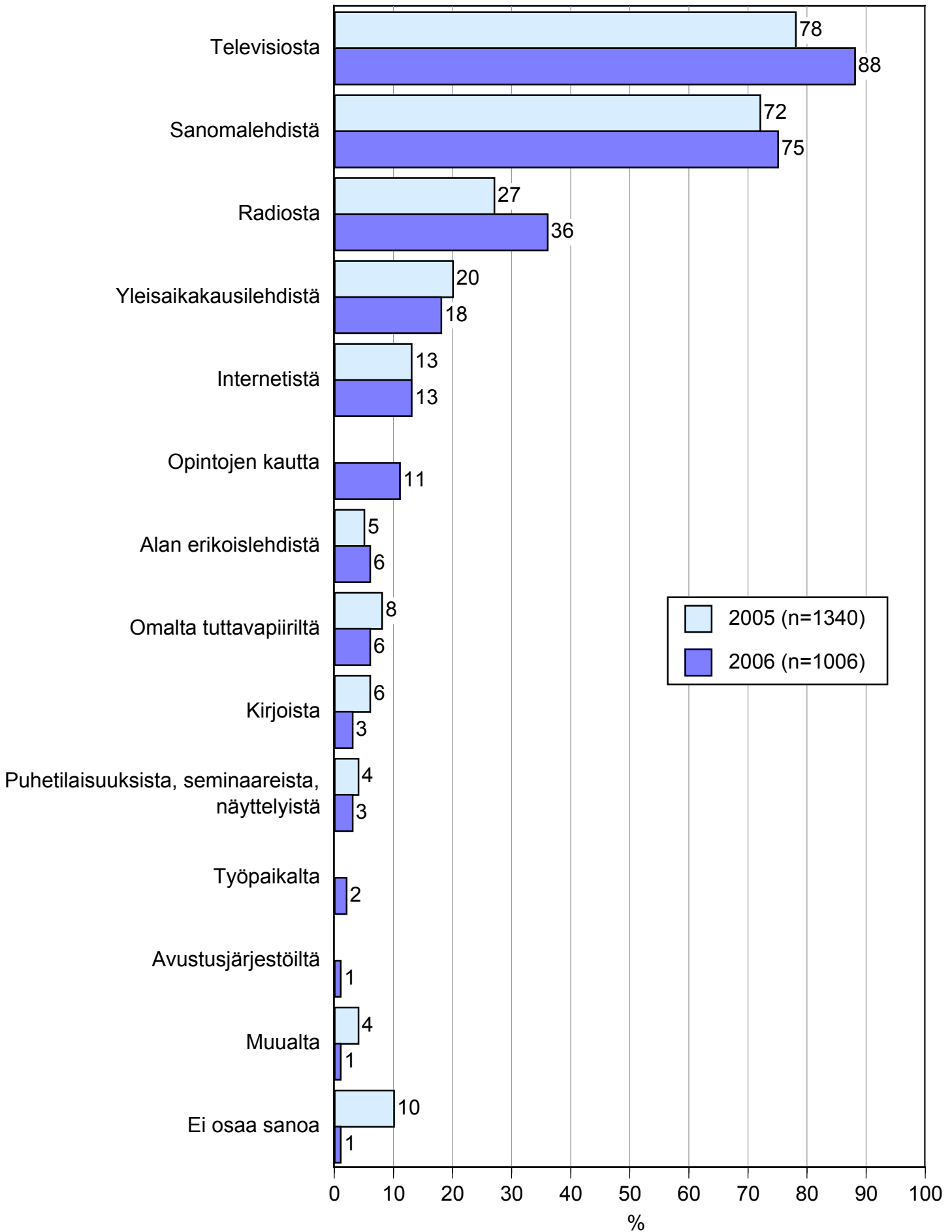
KUINKA LUOTETTAVANA PITÄÄ ERI TAHOILTA SAAMAA TIETOA KEHITYSYHTEISTYÖSTÄ JA KEHITYSMAISTA

n=kaikki vastanneet

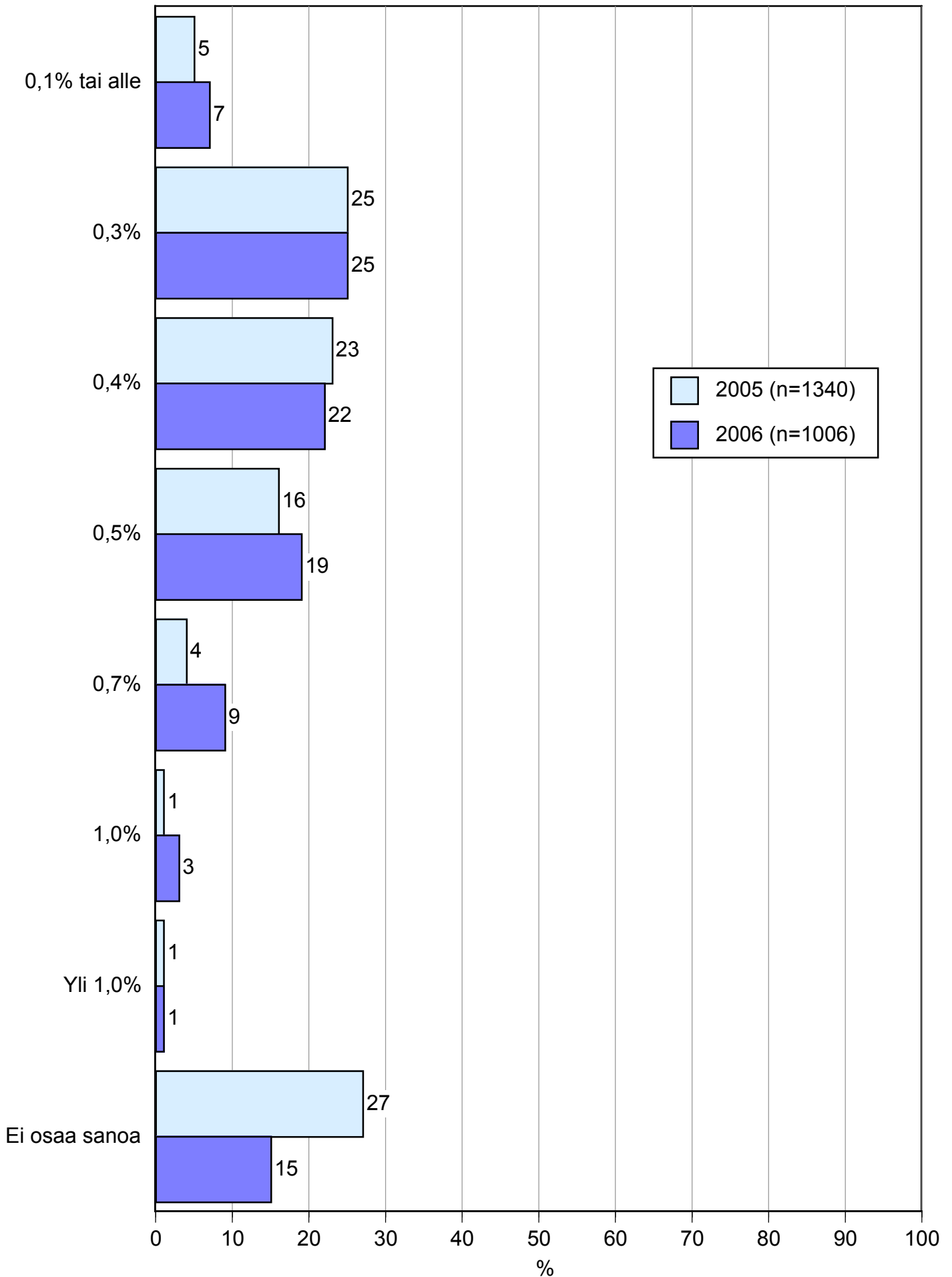
MISTÄ ON SAANUT TIETOA KEHITYSYHTEISTYÖSTÄ JA KEHITYSMAISTA

n=kaikki vastanneet

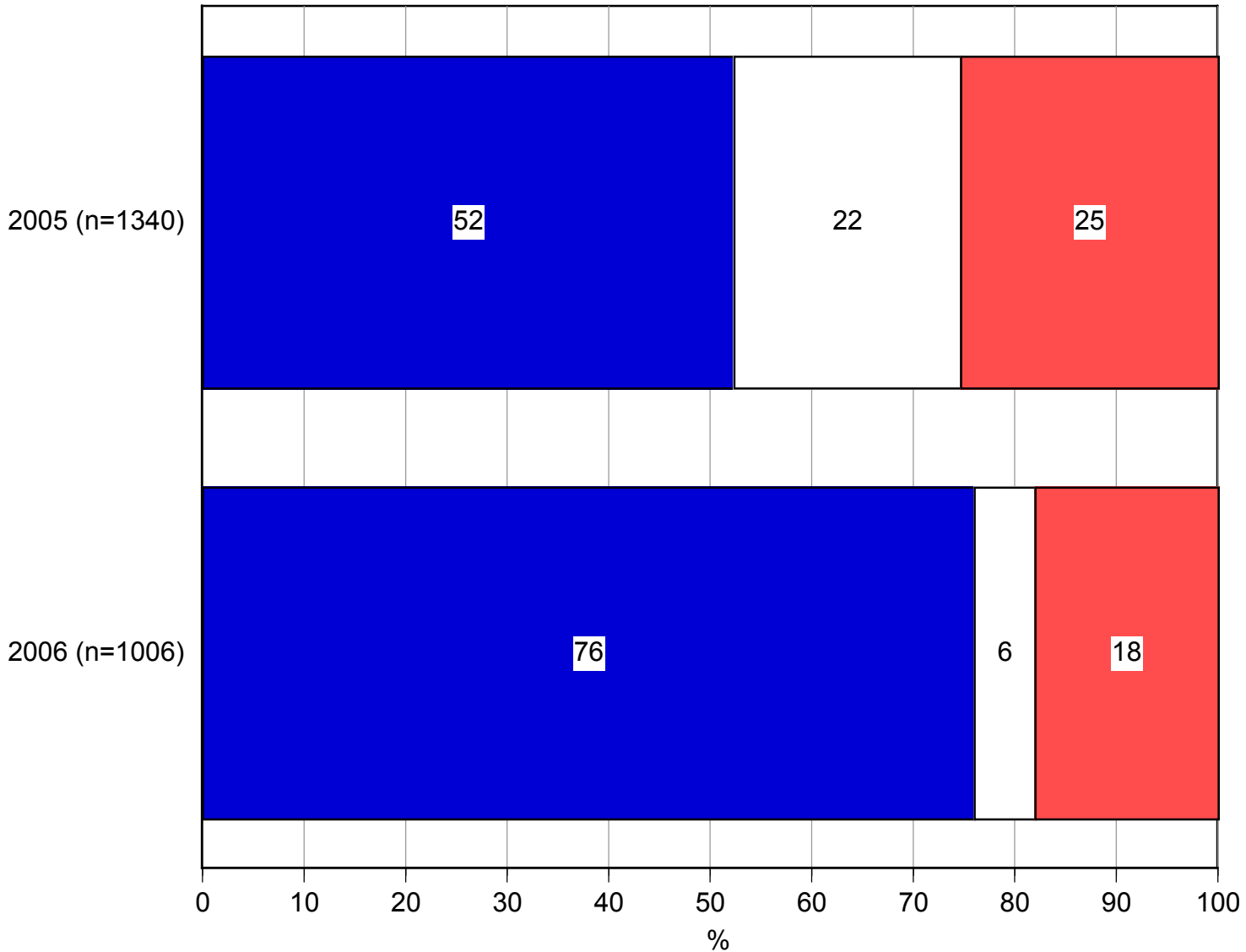
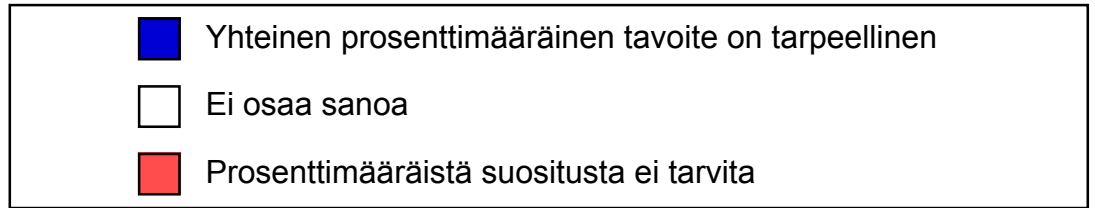
ARVIO SUOMEN KEHITYSYHTEISTYÖN MÄÄRÄSTÄ (% BRUTTOKANSANTULOSTA)

n=kaikki vastanneet

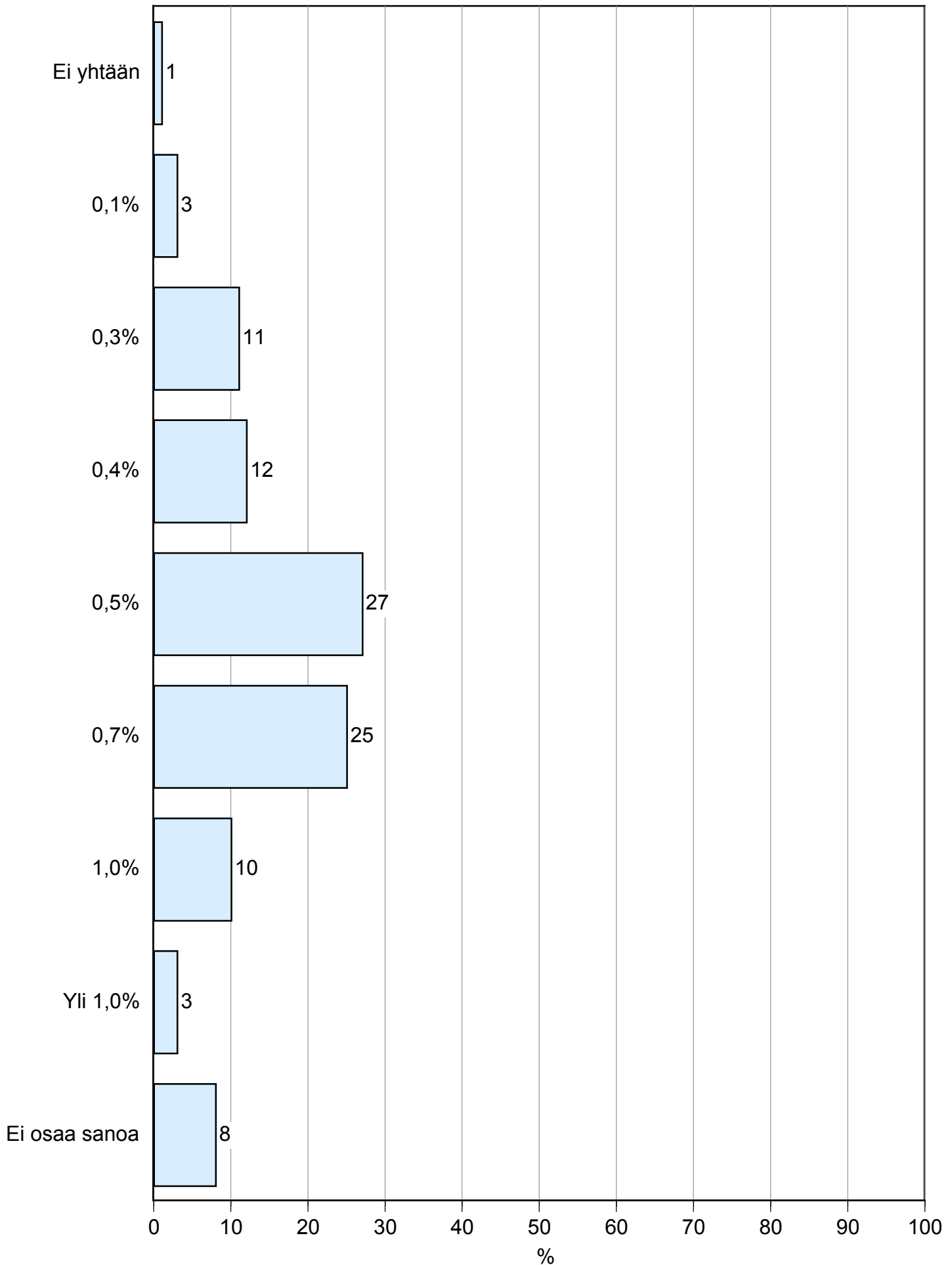
MITÄ MIELTÄ ON YK:N ANTAMAN SUOSITUKSEN TARPEELLISUUDESTA

n=kaikki vastanneet

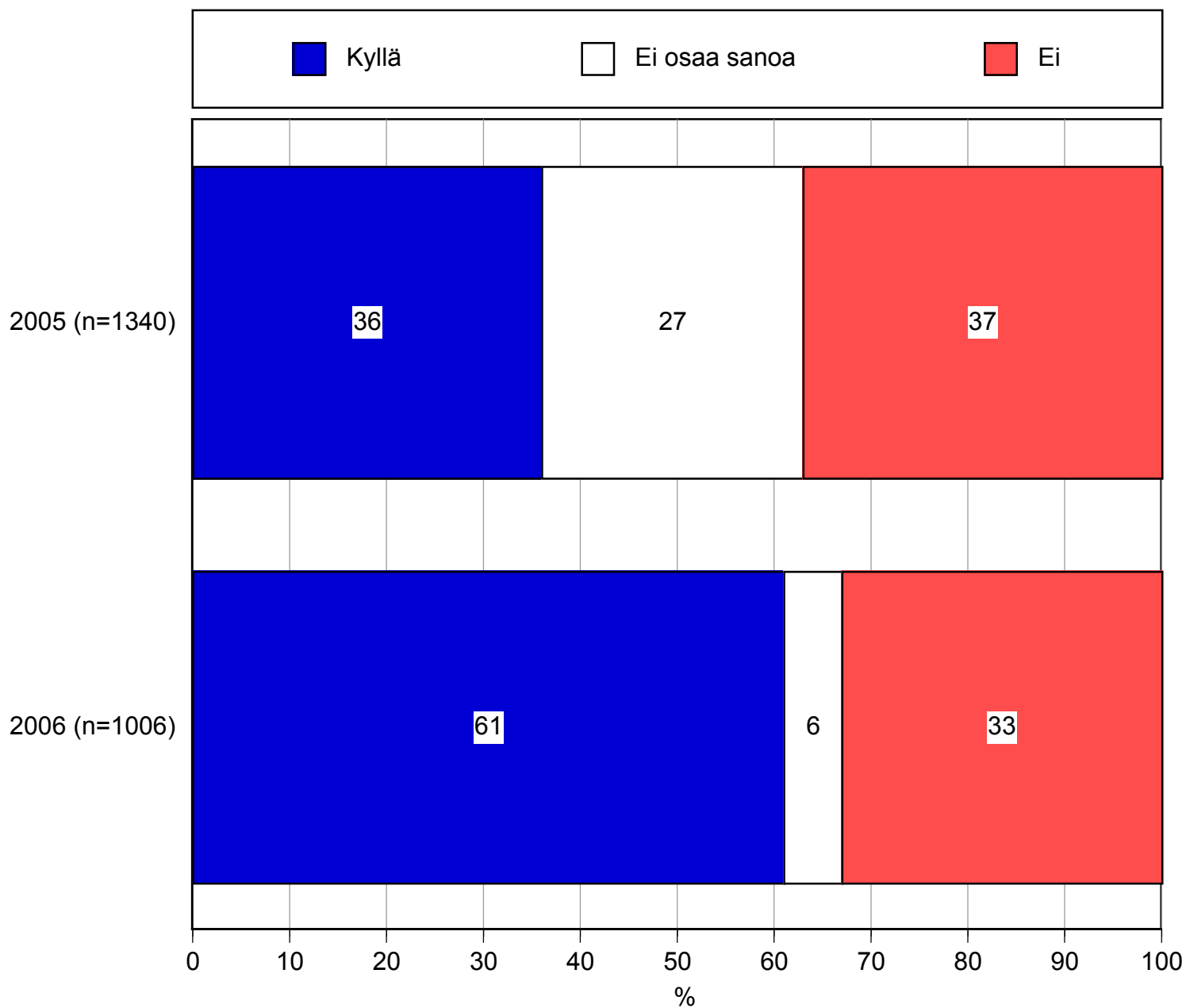
SUOMELLE SOPIVANA PIDETTY KEHITYSYHTEISTYÖN MÄÄRÄ (% BRUTTOKANSANTULOSTA)

Kaikki vastaajat, n=1006

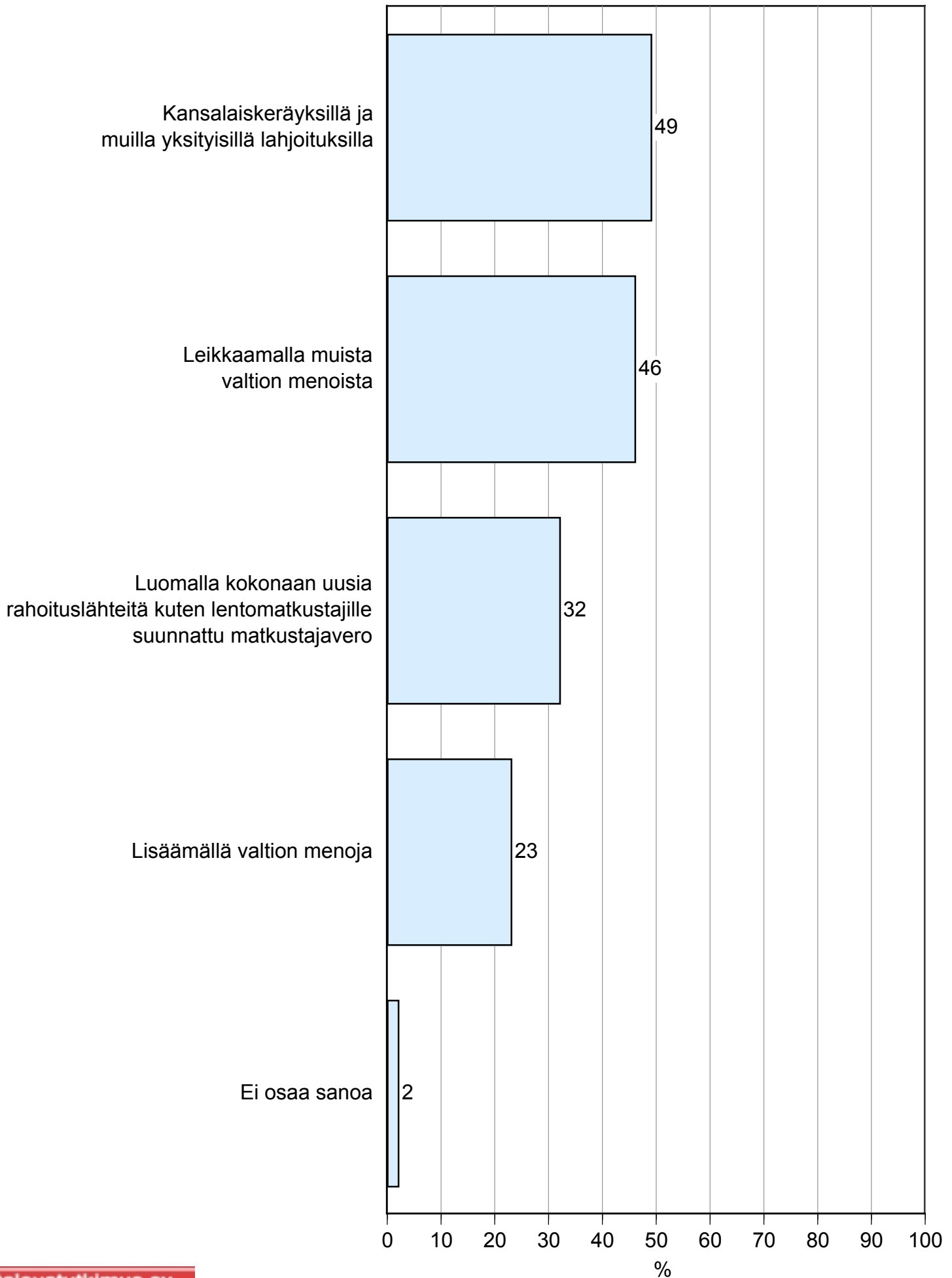
PITÄISIKÖ SUOMEN TULEVAISUUDESSA KASVATTA KEHITYSYHTEISTYÖMÄÄRÄRAHOJAAN

n=kaikki vastanneet

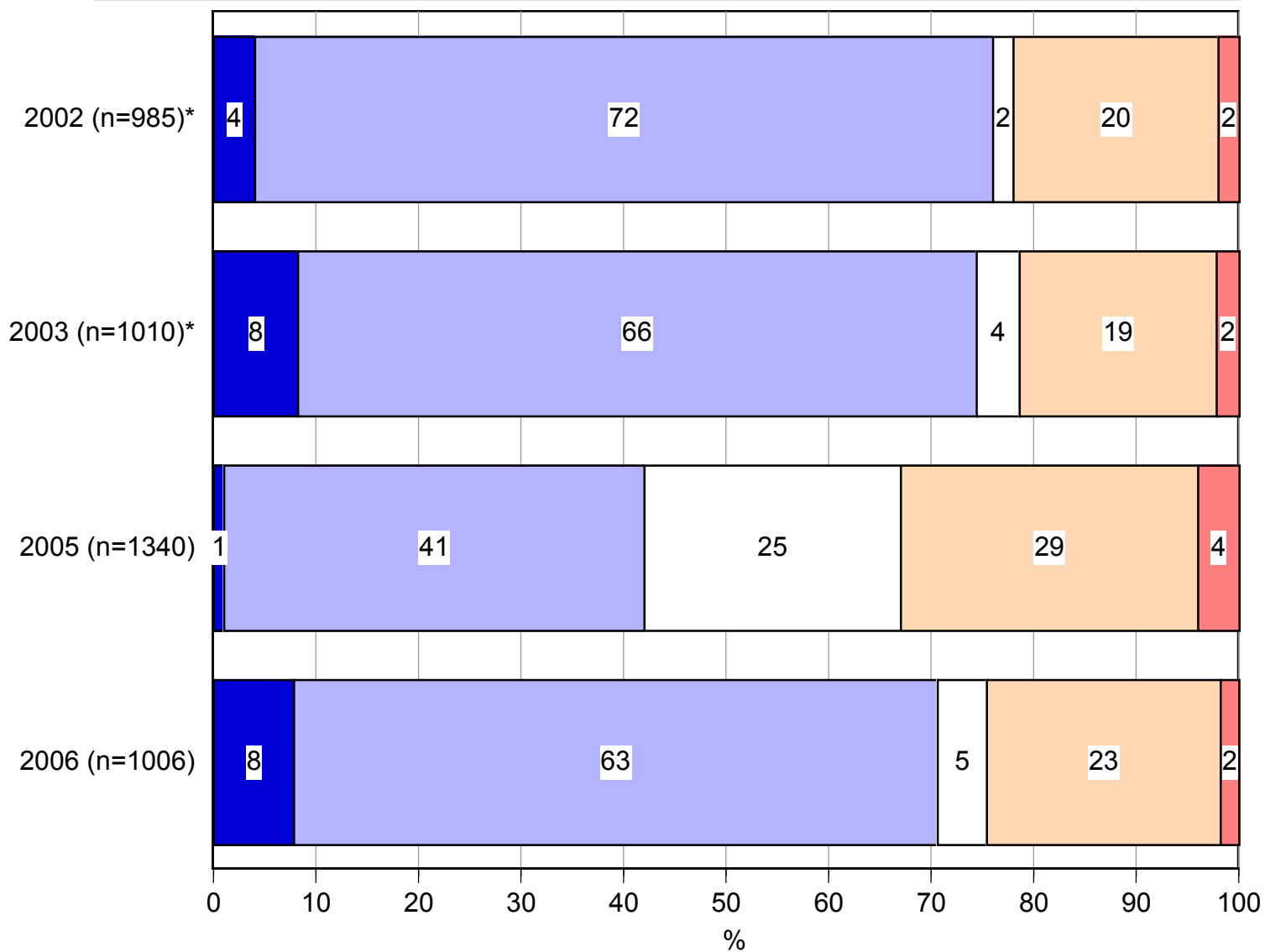
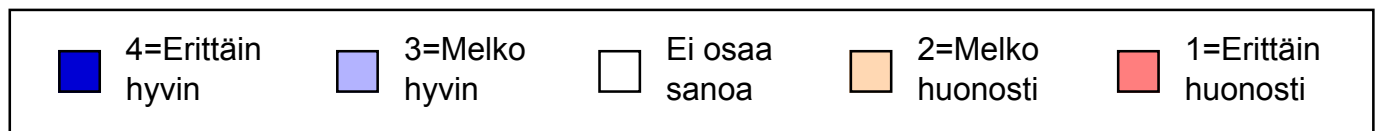
MITEN KEHITYSYHTEISTYÖMÄÄRÄRAHOJEN KASVU PITÄISI RAHOITTAA

Pitäisi kasvattaa kehitysyhteistyömäärärahoja, n=617

KUINKA HYVIN VÄITTÄMÄ "SUOMEN KEHITYSYHTEISTYÖ ON TEHOKASTA JA TULOKSELLISTA" VASTAA OMAA KÄSITYSTÄ

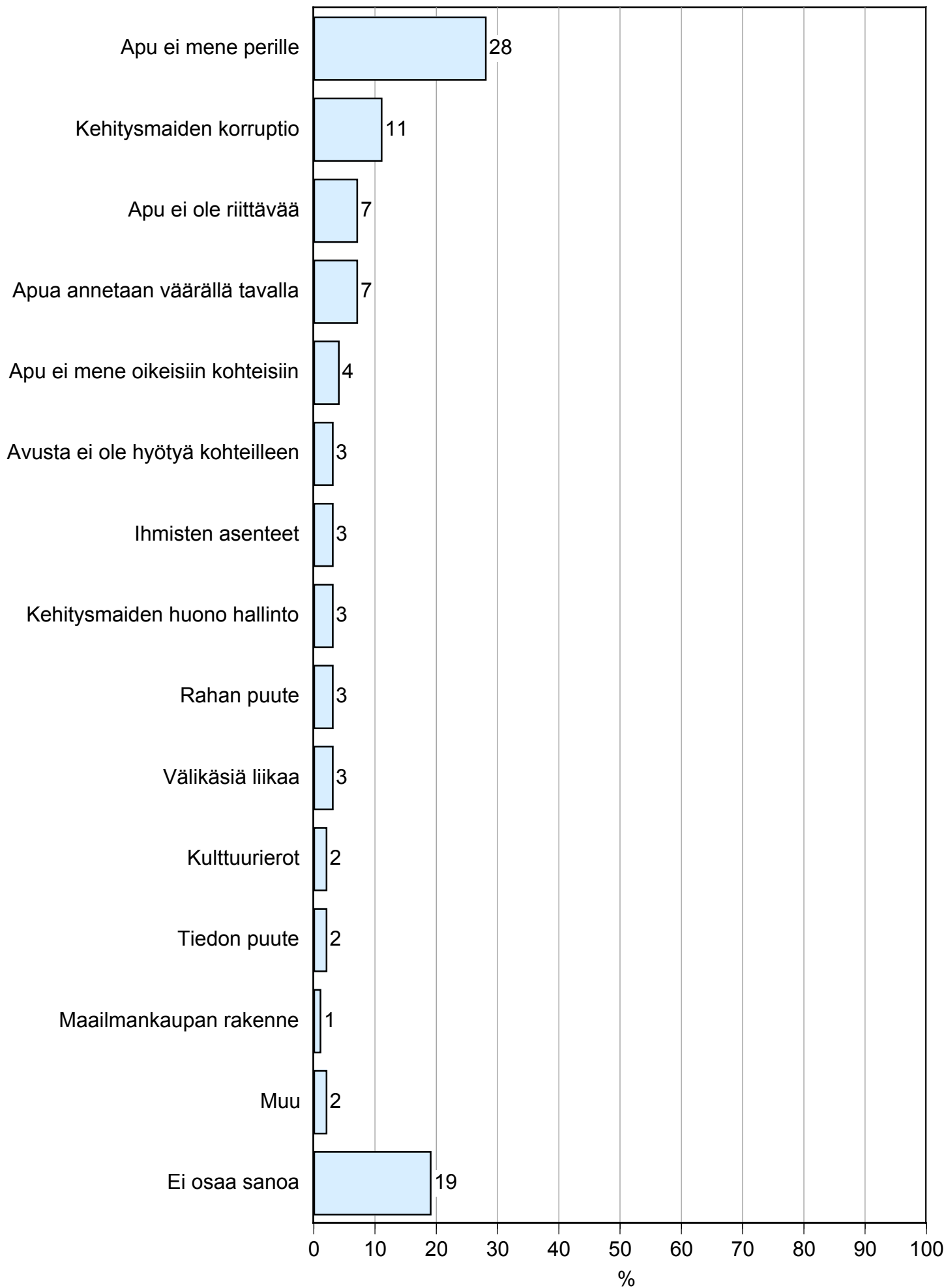
n=kaikki vastanneet

*) v. 2002-2003 Suomen kehitysyhteistyö on tehokasta ja onnistunutta

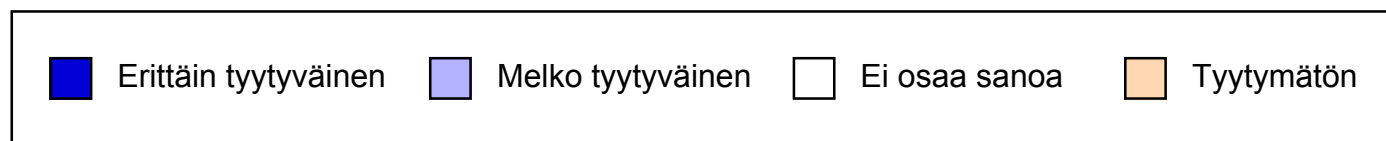
NYKYISEN KEHITYSYHTEISTYÖN VAIKEIMMAT HAASTEET

Kaikki vastaajat, n=1006

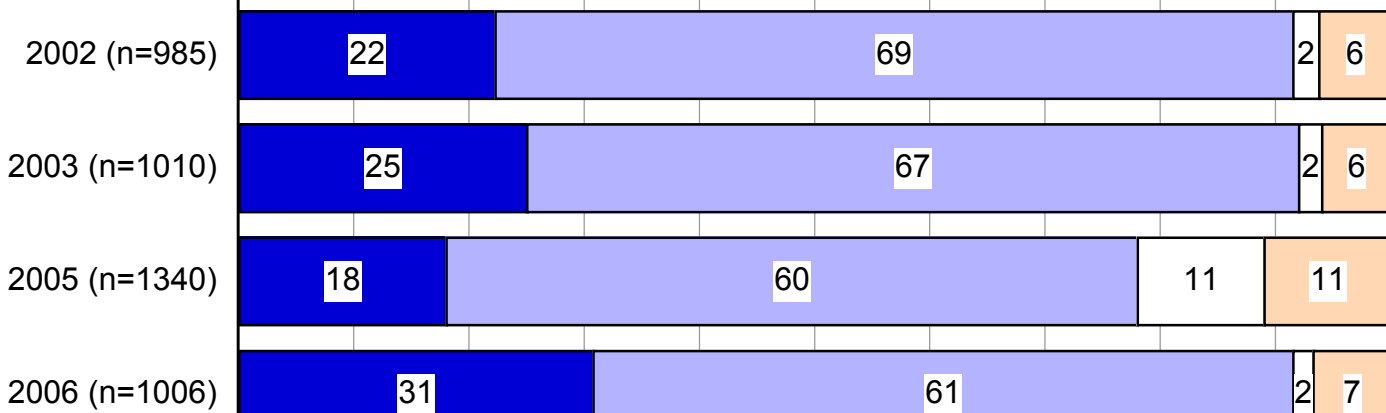

TYTYTYVÄISYYS SUOMEN TOIMINTAAN KATASTROFITILANTEISSA

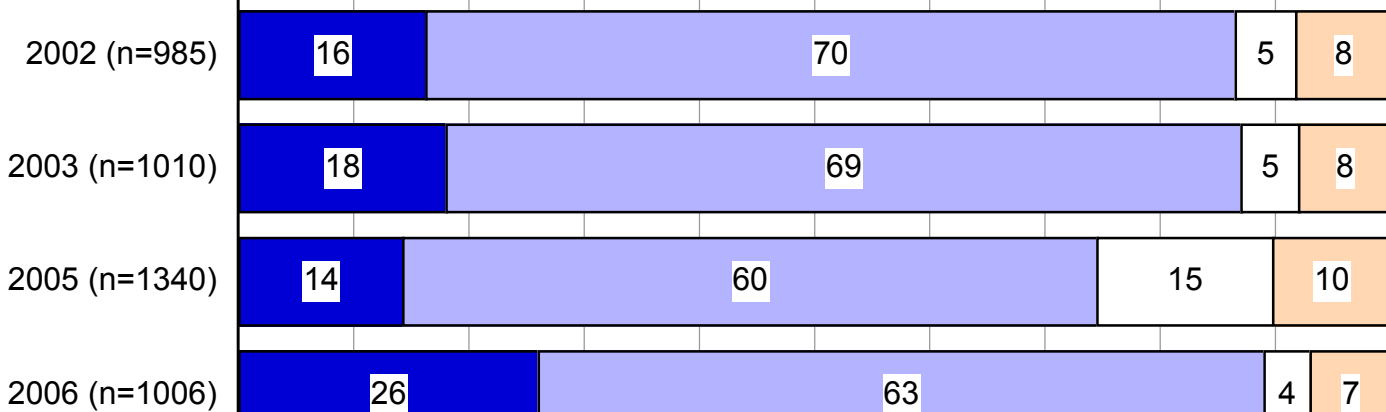
n=kaikki vastanneet

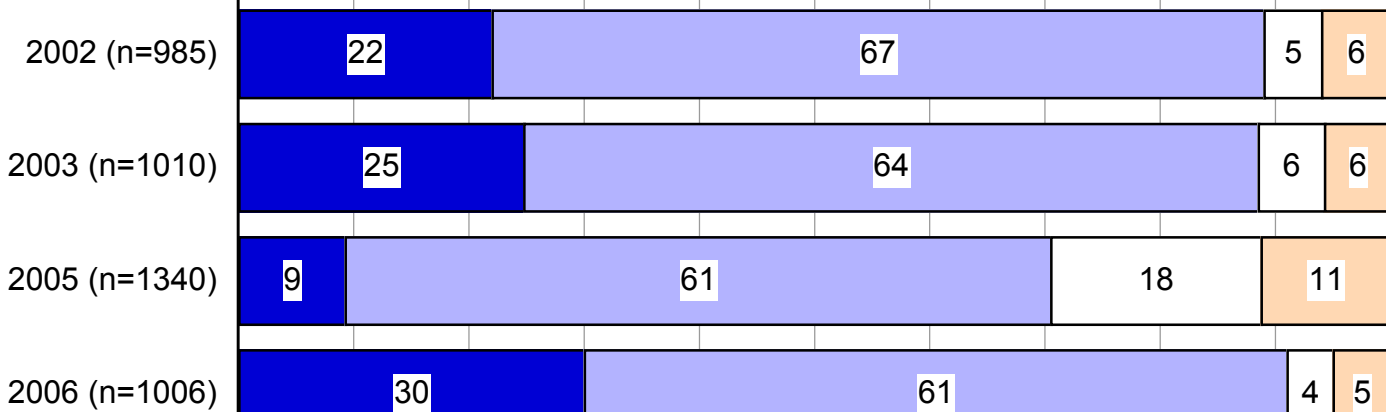
Ripeys

Avun määrä

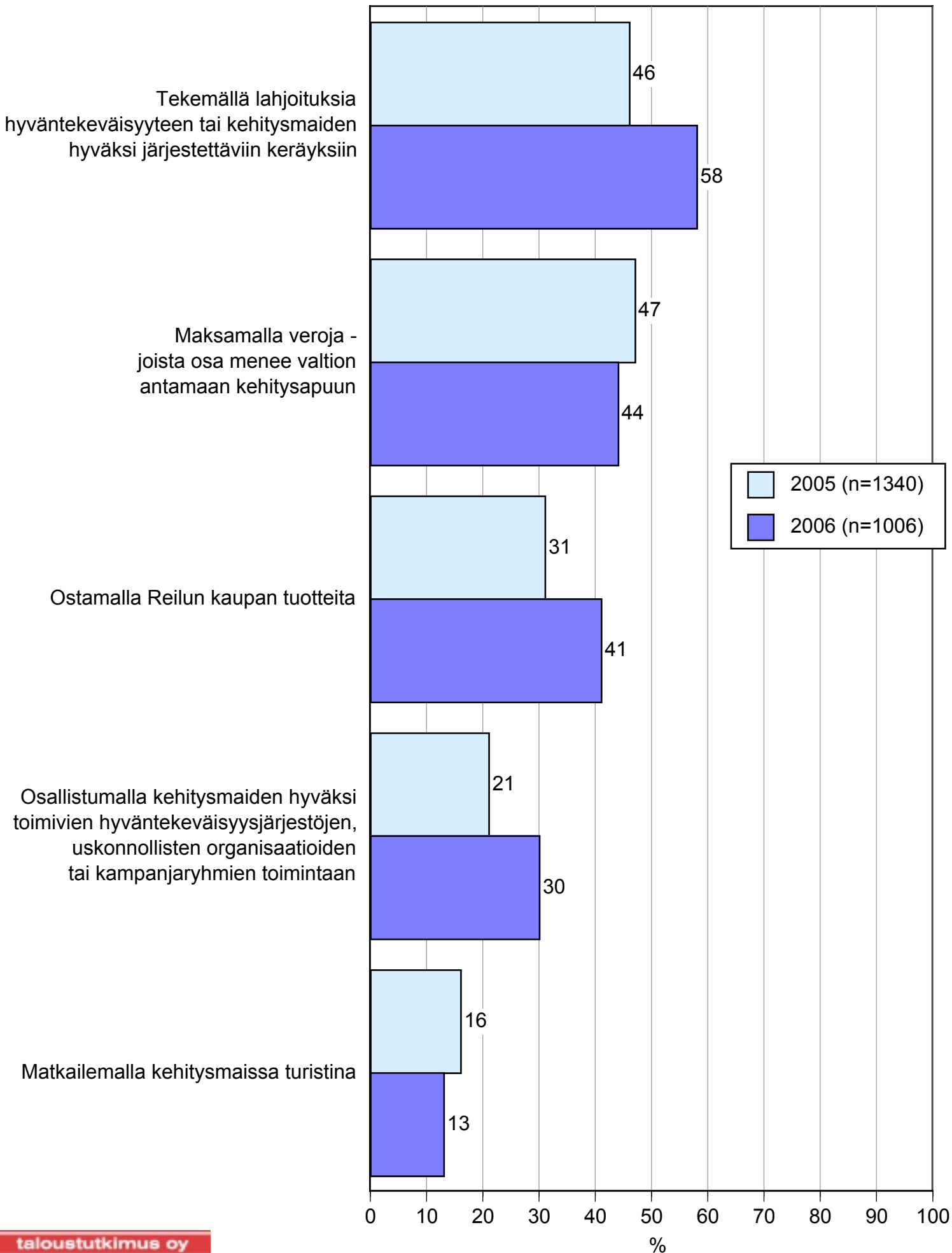
Kohteiden valinta

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 %

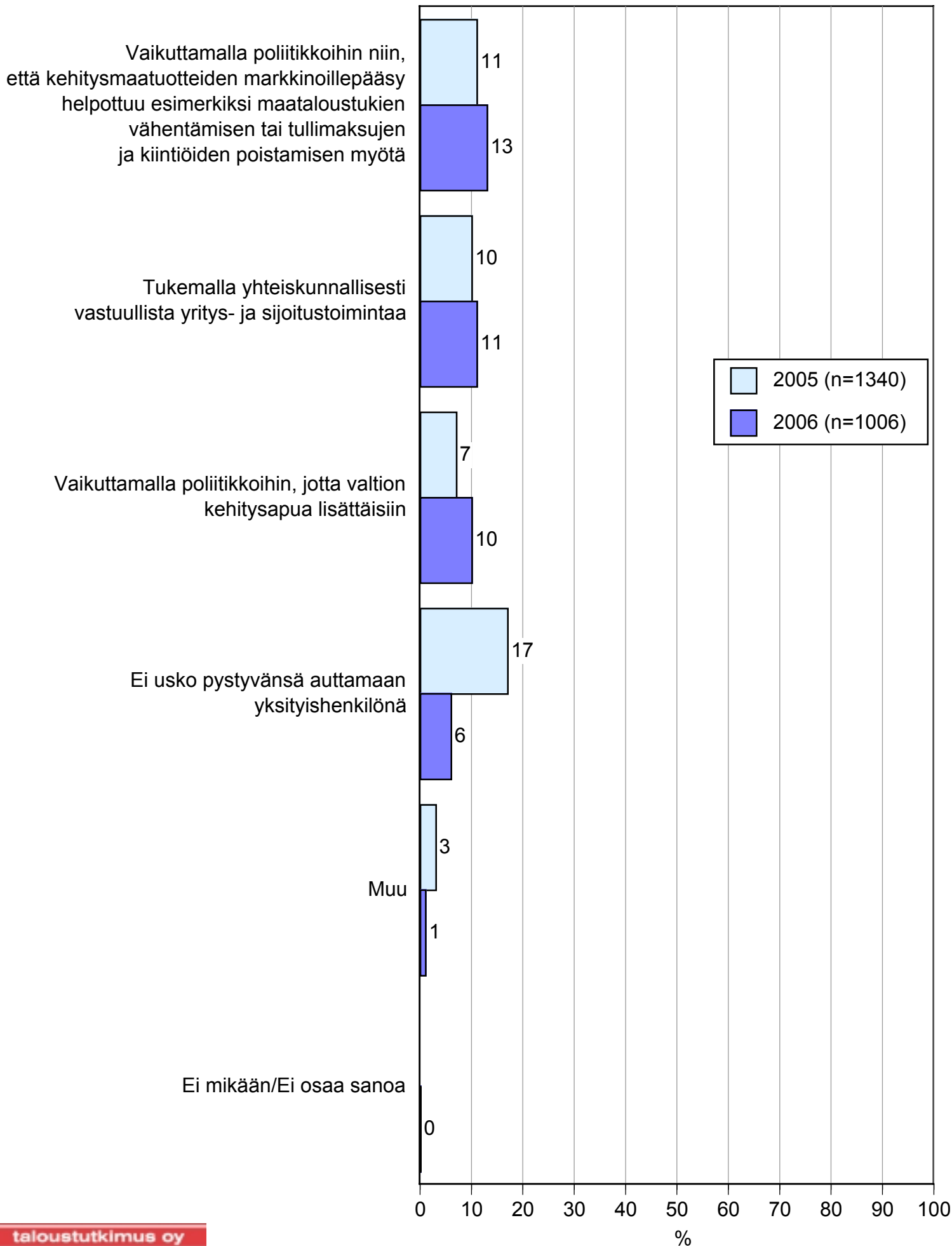
TEHOKKAIMMAT TAVAT AUTTAA KEHITYSMAITA YKSITYISHENKILÖNÄ 1(2)

n=kaikki vastanneet

TEHOKKAIMMAT TAVAT AUTTAA KEHITYSMAITA YKSITYISHENKILÖNÄ 2(2)

n=kaikki vastanneet

POIMINNAT

Kysymys 4b: osaatteko nimetä yhden tai useampia tavoitteita? Muu, mikä?

- 0,7 % / bkt tavoitesumma
- 0,7 % bruttokansantuotteesta kehitysapuun
- Demokratia, ihmisoikeudet
- Ihmisoikeudet
- Ihmisoikeuskysymykset
- Kehitysmaiden velkojen lieventäminen
- Lähi-itä monella alueella, sinne rauha
- Pitää huolta veden riittävydestä
- Prosentuaalisen määrän korottaminen
- Puhdasta vettä kaikille
- Pysyä prosenteissa
- Saada puhdas vesi kaikille
- Vailla vettä olevat, huono sanitaatio
- Velkaa anteeksi
- Vesihuolto
- Veteen liittyvä, ihmisoikeuksiin liittyvä

Kysymys 4c: mistä olette saanut vuosituhattavoitteisiin liittyvää tietoa? Muualta, mistä?

- 0,7 -kampanja ja KEPA:n tiedotteista.
- Bussipysäkkimainonnasta
- Kaupoissa esitteitä
- Ulkoministeriöstä, eri kansalaisjärjestöistä

Kysymys 8: minkälaista lisätietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista kaipaisitte? Valitkaa seuraavista vaihtoehdoista yksi tai useampi. Muu, mikä?

- Avointa keskustelua tuloksista
- Dokumenttipohjaisia ohjelmia alueelta
- Konkreettista ja tasapuolista tietoa
- Miten suomi edistää ihmisoikeuksia kehitysmaissa
- Tietoa kestäväen kehityksen toteuttamisesta ympäristön kannalta
- Valtamedian jatkuvaa pysyvää seurantaa

Kysymys 10: mistä olette saanut tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista? Valitkaa enintään kolme vaihtoehtoa. Muualta, mistä?

- Itse matkustamalla
- KEPA ja 0,7 -kampanja sekä reilun kaupan toiminnan kautta saamani tieto
- KEPA:sta ja ulkoministeriöstä
- Olemme käyneet alueilla
- Oman kokemuksen kautta

Kysymys 17: mitä pidätte nykyisen kehitysyhteistyön vaikeimpana haasteena? Muu, mikä?

- Kehitysavun antajien ja päättäjien erimielisyys
- Ei osaa sanoa
- Erimielisyys päätöstä tehtäessä
- Ilmaston muutos on niin raju, että poliittinen järjestelmä ei kykene vastaamaan muutoksiin, koska aikajänne on liian lyhyt
- Juomaveden puute
- Kehitysmaiden lapset
- Laatu-hinta -suhde - heikentynyt viime aikoina: pitää vain aina saada myytyä, työnteolla ei väliä
- Lasten syntyvyyden pienentäminen

- Nälkä ja köyhyys
- Oikeidenmukaista olisi jos kaikki maat antaisivat yhtä paljon.
- Omassa maassa on niin paljon kuluja ja menoja, omat ongelmat
- Onnettomuudet, luonnonmullistukset
- Poliittinen erimielisyys
- Päästäisiin akuuttien kriisien käsittelystä ennaltaehkäisevään toimintaan
- Saada nälkä ja köyhyys pois
- Saako sinne koulutettua henkilökuntaa
- Suomen oma tilanne ei kaikilla hyvä, varallisuus jakaantuu epätasaisesti
- Tasa-arvo
- Tilanne pysyisi edelleen hallinnassa vaikka kampanja olisi ohi
- Vapaaehtoistyö
- Veden puuttuminen
- Ympäristön tilan parantaminen

Kysymys 19: millä tavoin uskotte voivanne yksittäisenä ihmisenä auttaa kehitysmaita? Muulla tapaa, miten?

- Muutama tuhat ihmistä lähtisi rakentamaan kehitysmaihin taloja ja muuta tarvittavaa
- Osallistamalla keskusteluun
- Taiteen keinoin tuoda esiin
- Vaikuttamalla mielipiteisiin ja asenteisiin omassa lähipiirissä.
- Vaikuttamalla poliitikkoihin, ettei korruptiota olisi
- Voisi järjestää kampanjoita boikotoidaksemme suuria maita, jotka pitävät kehitysmaita velkakierteessä.

Kysymys 21: muistatteko, missä yhteydessä näitte kuvan/kuvat? Muualla, missä?

- Alan erikoislehdissä tyyppiä "kumppani"
- DNA:n mainos tms.
- Hammaslääkärillä
- Internetistä
- Jossain keräysjutussa
- Jossain lastenkirjassa.
- Kahvipakkauksen kyljessä, Cittarin kahviosastolla
- Kaupassa
- Kirjakaupan edessä
- Kirjassa
- Kirjastossa
- Lasten järjestö
- Lasten kirjallisuudessa
- Lastenkirja tulee mieleen
- Lastentarhassa
- Luontokirjassa tms.
- Mainoksessa banaaneissa
- Netissä tai kaupassa
- Oisko neuvolassa
- Päiväkodissa
- Reilu kauppa
- Reilun kaupan mainoksessa
- Työharjoittelussa päiväkodissa
- Työssä

KYSELYLOMAKE

HAASTATTELIJA: LUE MÄÄRITELMÄ ENNEN KYSYMYSTEN KYSYMISTÄ

Kehitysyhteistyöllä tarkoitetaan kansainvälistä yhteistyötä, joka tähtää kehitysmaiden aseman kohentamiseen. Tässä yhteistyössä Suomen kaltaiset kehittyneet maat ovat rahoittamassa ja tukemassa köyhien maiden kehitysponnistuksia.

Kysymykset:**1. Miten tärkeänä pidätte kehitysyhteistyötä? Onko se... LUETTELE:**

- 1) Erittäin tärkeää
 - 2) Melko tärkeää
 - 3) Melko vähämerkityksistä vai
 - 4) Yhdentekevää.
- En osaa sanoa

2. Minne päin maailmaa Suomen kehitysyhteistyötä pitäisi eniten kohdistaa? Valitkaa yksi vaihtoehto. NÄYTÄ KORTTI

- 1) Afrikka
 - 2) Aasia
 - 3) Etelä- ja Väli-Amerikka
 - 4) Afganistan, Irak tai vastaavat jälleenrakennuskohteet
 - 5) Luonnonkatastrofeista kärsineet alueet
 - 6) Pitkittyneistä kriiseistä kärsineet alueet
- En osaa sanoa

3. Mille aloille kehitysyhteistyötä pitäisi ennen kaikkea suunnata? Valitkaa seuraavista aloista kolme mielestänne tärkeintä. NÄYTÄ KORTTI

- 1) Opetus
 - 2) Terveystenhoito ja väestökysymykset
 - 3) Vesihuolto
 - 4) Ihmisoikeudet ja tasa-arvo
 - 5) Demokratiakehitys ja hyvä hallinto
 - 6) Kaupan kehitys
 - 7) Teollinen ja teknologinen kehitys
 - 8) Maa- ja metsätalous
 - 9) Ympäristönsuojelu
- En osaa sanoa

4. YK:n yleiskokous hyväksyi syyskuussa 2000 vuosituhatjulistuksen. Se asettaa konkreettisia kehitystavoitteita, joihin pyritään vuoteen 2015 mennessä. Vuosituhattavoitteet muodostavat Suomen kehitysyhteistyön perustan.

a) Tunnetteko YK:n vuosituhatjulistuksen tavoitteita?

- 1) En
- 2) Kyllä

JOS VASTASI KYS 4 A KYLLÄ:

b) Osaatteko nimetä yhden tai useampia tavoitteita? VASTAUSVAIHTOEHTOJA EI LUETELLA

- 1) Poistaa äärimmäinen köyhyys ja nälkä
 - 2) Ulottaa peruskoulutus kaikille
 - 3) Edistää sukupuolten tasa-arvoa ja parantaa naisten asemaa
 - 4) Vähentää lapsikuolleisuutta
 - 5) Parantaa odottavien äitien terveyttä
 - 6) Taistella aidsia, malariaa ja muita tauteja vastaan
 - 7) Taata ympäristön kestävä kehitys
 - 8) Luoda globaali kumppanuus kehitykseen
 - 9) Joku muu, mikä? SPECIFY
- En osaa sanoa

JOS VASTASI KYS. 4 A KYLLÄ:

c) Mistä olette saanut vuosituhatavoitteisiin liittyvää tietoa? EI LUETELLA

- 1) Televisiosta
 - 2) Radiosta
 - 3) Sanomalehdistä
 - 4) Yleisaikakauslehdistä
 - 5) Alan erikoislehdistä
 - 6) Internetistä
 - 7) Puhetilaisuuksista, seminaareista, näyttelyistä
 - 8) Opintojen kautta
 - 9) Työpaikalta
 - 10) Kirjoista
 - 11) Omalta tuttavapiiriltä
 - 12) Muualta, mistä?
 - 13) En mistään
- En osaa sanoa

5. Seuraavaksi vuosituhattavoitteet sellaisina kuin ne ovat. Valitkaa niistä kolme mielestänne tärkeintä. NÄYTÄ KORTTI

- 1) Poistaa äärimmäinen köyhyys ja nälkä
- 2) Ulottaa peruskoulutus kaikille
- 3) Edistää sukupuolten tasa-arvoa ja parantaa naisten asemaa
- 4) Vähentää lapsikuolleisuutta
- 5) Parantaa odottavien äitien terveyttä
- 6) Taistella aidsia, malariaa ja muita tauteja vastaan
- 7) Taata ympäristön kestävä kehitys
- 8) Luoda globaali kumppanuus kehitykseen

EOS

Ei mikään näistä

6. Mitä mieltä olette seuraavasta väittämästä: kehitysyhteistyö lisää kansainvälistä turvallisuutta. LUETTELE VASTAUSVAIHTOEHDOT

- 1) Täysin samaa mieltä
- 2) Jokseenkin samaa mieltä
- 3) Jokseenkin eri mieltä
- 4) Täysin eri mieltä

En osaa sanoa.

7. Onko Suomessa saatavilla riittävästi tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista?

- 1) Kyllä
- 2) Ei

En osaa sanoa

8. Minkälaista lisätietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista kaipaisitte? Valitkaa seuraavista vaihtoehtoista yksi tai useampi. NÄYTÄ KORTTI

- 1) Tietoa kehitysmaista ylipäänsä.
- 2) Tietoa Suomen yhteistyömaista.
- 3) Tietoa Suomen määrärahojen käytöstä.
- 4) Tietoa EU:n kehityspolitiikasta
- 5) Tietoa kansainvälisestä köyhyyteen liittyvästä keskustelusta.
- 6) Tietoa kehitysmaiden ihmisten elämästä.
- 7) Tietoa kehitysmaista ja maailmankaupasta
- 8) Tietoa kriiseistä ja konflikteista.
- 9) Muuta tietoa, mitä?

En tarvitse lisätietoa

9. Kuinka luotettavana pidätte seuraavilta tahoilta saamaanne tietoa kehitysmaista ja kehitysyhteistyöstä? NÄYTÄ VASTAUSVAIHTOEHDOT KORTILLA. ROTATOIDAAN**a) Viranomaisten antama tieto**

- 1) Erittäin luotettavaa
 - 2) Melko luotettavaa
 - 3) Ei kovin luotettavaa
 - 4) Erittäin epäluotettavaa
- En osaa sanoa

b) Kansalaisjärjestöjen antama tieto

- 1) Erittäin luotettavaa
 - 2) Melko luotettavaa
 - 3) Ei kovin luotettavaa
 - 4) Erittäin epäluotettavaa
- En osaa sanoa

c) Tiedotusvälineiden antama tieto

- 1) Erittäin luotettavaa
 - 2) Melko luotettavaa
 - 3) Ei kovin luotettavaa
 - 4) Erittäin epäluotettavaa
- En osaa sanoa

10. Mistä olette saanut tietoa kehitysyhteistyöstä ja kehitysmaista? Valitkaa enintään kolme vaihtoehtoa. NÄYTÄ KORTTI

- 1) Televisiosta
 - 2) Radiosta
 - 3) Sanomalehdistä
 - 4) Yleisaikakauslehdistä
 - 5) Alan erikoislehdistä (esim. Kehitys-Utveckling, Kumppani, Kehitysuutiset, Maailmanpyörä)
 - 6) Internetistä
 - 7) Puhetilaisuuksista, seminaareista, näyttelyistä
 - 8) Opintojen kautta
 - 9) Työpaikalta
 - 10) Kirjoista
 - 11) Omalta tuttavapiiriltä
 - 12) Muualta, mistä?
- En osaa sanoa

11. YK:n suositus on, että teollisuusmaat käyttäisivät kehitysyhteistyöhön 0,7 % bruttokansantulostaan. Mikä on Suomen kehitysyhteistyön nykyinen taso? Valitkaa seuraavista vaihtoehdoista: NÄYTÄ KORTTI

- 1) 0,1 % tai alle
 - 2) 0,3 %
 - 3) 0,4 %
 - 4) 0,5 %
 - 5) 0,7 %
 - 6) 1,0 %
 - 7) yli 1,0% bruttokansantulosta
- En osaa sanoa

12. Mitä mieltä olette YK:n antaman prosenttimääräisen suosituksen tarpeellisuudesta? LUETTELE a-b

- 1) Yhteinen prosenttimääräinen tavoite on tarpeellinen.
 - 2) Prosenttimääräistä suositusta ei tarvita.
- En osaa sanoa

13. Eri teollisuusmaiden kehitysyhteistyön suuruus vaihtelee 0,1–1 %:n välillä bruttokansantulosta. Mikä olisi Suomelle sopiva prosenttiosuus? Valitkaa seuraavista vaihtoehdoista NÄYTÄ KORTTI:

- 1) Ei yhtään
 - 2) 0,1 %
 - 3) 0,3 %
 - 4) 0,4 %
 - 5) 0,5 %
 - 6) 0,7 %
 - 7) 1,0 %
 - 8) yli 1,0 % bruttokansantulosta
- En osaa sanoa

14. Pitäisikö Suomen tulevaisuudessa kasvattaa kehitysyhteistyömäärärahojaan?

- 1) Kyllä
 - 2) Ei
- En osaa sanoa

JOS VASTASI KYS. 14 KYLLÄ:

15. Miten kehitysyhteistyömäärärahojen kasvu pitäisi mielestänne rahoittaa? Valitkaa enintään kaksi vaihtoehtoa. NÄYTÄ KORTTI

- 1) Lisäämällä valtion menoja
 - 2) Leikkaamalla muista valtion menoista.
 - 3) Kansalaiskeräyksillä ja muilla yksityisillä lahjoituksilla.
 - 4) Luomalla kokonaan uusia rahoituslähteitä kuten lentomatikustajille suunnattu matkustajaverot
- En osaa sanoa

16. Kuinka hyvin seuraava väittämä vastaa käsitystänne: Suomen kehitysyhteistyö on tehokasta ja tuloksellista. LUETTELE VASTAUSVAIHTOEHDOT

- 1) Erittäin hyvin
 - 2) Melko hyvin
 - 3) Melko huonosti
 - 4) Erittäin huonosti
- En osaa sanoa

17. Mitä pidätte nykyisen kehitysyhteistyön vaikeimpana haasteena? VASTAUSVAIHTOEHTOJA EI LUETELLA

- 1) Avusta ei ole hyötyä kohteilleen
- 2) Apua annetaan väärällä tavalla
- 3) Kehitysmaiden korruptio
- 4) Apu ei mene perille
- 5) Apu ei ole riittävää
- 6) Maailmankaupan rakenne
- 7) Kehitysmaiden huono hallinto
- 8) Muu syy, mikä? SPECIFY

18. Suomen hallitus osallistuu humanitaarisen avun antamiseen luonnonkatastrofien ja kriisien uhreille.

a) Oletteko yleisesti ottaen ollut tyytyväinen Suomen antaman hätäavun riipeyteen?

- 1) Erittäin tyytyväinen
 - 2) Melko tyytyväinen
 - 3) Tyytymätön
- En osaa sanoa

b) Entä avun määrään?

- 1) Erittäin tyytyväinen
 - 2) Melko tyytyväinen
 - 3) Tyytymätön
- En osaa sanoa

c) Entä kohteiden valintaan?

- 1) Erittäin tyytyväinen
 - 2) Melko tyytyväinen
 - 3) Tyytymätön
- En osaa sanoa

19. Millä tavoin uskotte voivanne yksittäisenä ihmisenä auttaa kehitysmaita? Valitkaa korkeintaan kolme tapaa. NÄYTÄ KORTTI

- 1) Maksamalla veroja - joista osa menee valtion antamaan kehitysapuun.
- 2) Tekemällä lahjoituksia hyväntekeväisyyteen tai kehitysmaiden hyväksi järjestettäviin keräyksiin.
- 3) Tukemalla yhteiskunnallisesti vastuullista yritys- ja sijoitustoimintaa.
- 4) Osallistumalla kehitysmaiden hyväksi toimivien hyväntekeväisyysjärjestöjen, uskonnollisten organisaatioiden tai kampanjaryhmien toimintaan.
- 5) Matkailemalla kehitysmaissa turistina.
- 6) Vaikuttamalla poliitikkoihin, jotta valtion kehitysapua lisättäisiin.
- 7) Vaikuttamalla poliitikkoihin niin, että kehitysmaatuotteiden markkinoillepääsy helpottuu esimerkiksi maataloustukien vähentämisen tai tullimaksujen ja kiintiöiden poistamisen myötä
- 8) Ostamalla Reilun kaupan tuotteita.
- 9) Muulla tavalla. Miten?
- 10) En usko pystyväni auttamaan yksityishenkilönä

Sukupuoli: 1 Nainen (2) 2 Mies	Talouden elintarvike- ja muista päivittäistavaraostoksista vastaa pääasiallisesti: 1 Vastaaja itse (9) 2 Vastaaja yhdessä jonkun muun kanssa 3 Joku muu kuin vastaaja	Talouden koko (vastaaja mukaanluettuna): (14) _____ henkilöä	Kaupparyhmittymä, josta elintarvikkeet yleensä ostetaan: (KAUPPA-KORTTI) (21) 1 K-ryhmä (K-extra, K-market, K-supermarket, K-citymarket, K-pikkolo, Cassa) 2 Suomen Spar (Spar, Eurospar) 3 Tradeka (Euromarket, Valintatalo, Ruokavarasto, Sesto, Etujätti, Siwa) 4 S-ryhmä (Prisma, Sokos/S-market, Alepa, Sale) 5 Wihuri (Tarmo-lähikauppias) 6 Lidl 7 Stockmann (Stockmann Herkku) 8 Muu, mikä?	Maakunta: 1 Uusimaa (37) 2 Varsinais-Suomi 3 Itä-Uusimaa 4 Satakunta 5 Kanta-Häme 6 Pirkanmaa 7 Päijät-Häme 8 Kymenlaakso 9 Etelä-Karjala 10 Etelä-Savo 11 Pohjois-Savo 12 Pohjois-Karjala 13 Keski-Suomi 14 Etelä-Pohjanmaa 15 Pohjanmaa 16 Keski-Pohjanmaa 17 Pohjois-Pohjanmaa 18 Kainuu 19 Lappi
Ikäryhmä: 1 15 - 17 v. 8 45 - 49 v. (3) 2 18 - 19 v. 9 50 - 54 v. 3 20 - 24 v. 10 55 - 59 v. 4 25 - 29 v. 11 60 - 64 v. 5 30 - 34 v. 12 65 - 69 v. 6 35 - 39 v. 13 70 - 74 v. 7 40 - 44 v. 14 75 - 79 v.	Talouden tämänhetkinen elämäntilanne: 1 Yksinäistalous (10) 2 Lapseton pari 3 (Muu) aikuistalous (vain yli 18-v.) 4 Talous, jossa lapsia	Sanomalehtien lukeminen: (16) 1 "Kärkikolmikko" (Helsingin Sanomat, Aamulehti, Turun Sanomat) 2 Maaseudun Tulevaisuus 3 Muu sanomalehti 4 Taloussanomat 5 Ilta-Sanomat 6 Iltalehti 7 Kauppalehti 8 Ei mitään / ei osaa sanoa	Asunnon tyyppi: 1 Omakotitalo / maatila-asunto (22) 2 Rivitalo / paritalo 3 Kerrostalo	Vastaajalla on oma matkapuhelin: 1 Kyllä 2 Ei (39)
Vastaajan ansiotyössäkäynti: 1 On kokopäivätyössä (4) 2 On osapäivätyössä 3 Lomautettu 4 Työtön 5 Eläkeläinen 6 Ei mitään näistä (= opiskelijat, kotirouvat jne.)	Kotona olevien lasten ikä: (11) 1 0 v. 7 6 v. 13 12 v. 2 1 v. 8 7 v. 14 13 v. 3 2 v. 9 8 v. 15 14 v. 4 3 v. 10 9 v. 16 15 v. 5 4 v. 11 10 v. 17 16 v. 6 5 v. 12 11 v. 18 17 v.	Koulutus: (MERKITÄÄN VAIN YLIN ASTE): (17) 1 Perus-/keski-/kansa-/kansalaiskoulu 2 Ammatti-/tekninen-/kauppakoulu 3 Ylioppilas/lukio 4 Opistotaso 5 Ammattikorkeakoulu 6 Yliopisto, korkeakoulu 7 Ei halua vastata	Asuinkunnan asukasmäärä: 1 Yli 100 000 asukasta (23) 2 50 001 - 100 000 asukasta 3 30 001 - 50 000 asukasta 4 10 001 - 30 000 asukasta 5 Alle 10 000 asukasta	Vastaaja käyttää Internetiä: 1 Kyllä 2 Ei (40)
Vastaajan ammatti: 1 Maanviljelijäväestö (5) 2 Työväestö 3 Toimihenkilö 4 Itsenäinen yrittäjä 5 Johtava asema 6 Kotirouva/-äiti/-isä 7 Opiskelija, koululainen 8 Eläkeläinen	Alle 18 -vuotiaiden kotona asuvien lasten lukumäärä: (12) _____ henkilöä	Taloudessa on: (19) 1 Auto 2 Teksti-TV 3 Kaapeli- / satelliitti-TV 4 Kesämökki 5 Videot 6 Tietokone 7 Matkapuhelin (kännykkä) 8 Laajakaista Internet-yhteys (ADSL/kaapeli-modeemi/kiinteistöliittymä/langaton WLAN) 9 Muu Internet-yhteys (tavallinen modeemi/ISDN) 10 Kiinteä puhelin/lankapuhelin 11 DVD-laite (DVD-soitin tai DVD-asema tietokoneessa tai pelikoneessa) 12 Digi-tv/Digi-boxi/Digi-sovitin 13 Digikamera 14 Ei mitään näistä	Lääni: 1 Etelä-Suomen lääni (26) 2 Länsi-Suomen lääni 3 Itä-Suomen lääni 4 Oulun lääni 5 Lapin lääni	Vastaaja on yhteydessä Internetiin: 1 Kotoa (41) 2 Työpaikalta 3 Opiskelupaikalta 4 Sukulaisen tai tuttavien luota 5 Kirjastosta 6 Jostakin muualta, mistä?
Perheen päähenkilön ammatti: 1 Maanviljelijäväestö (7) 2 Työväestö 3 Toimihenkilö 4 Itsenäinen yrittäjä 5 Johtava asema 6 Kotirouva/-äiti/-isä 7 Opiskelija, koululainen 8 Eläkeläinen	Talouden yhteenlasketut vuositulot veroja vähentämättä (TULOKORTTI): (13) 1 Alle 10 001 €/vuosi 2 10 001 - 15 000 €/vuosi 3 15 001 - 20 000 €/vuosi 4 20 001 - 25 000 €/vuosi 5 25 001 - 30 000 €/vuosi 6 30 001 - 35 000 €/vuosi 7 35 001 - 40 000 €/vuosi 8 40 001 - 45 000 €/vuosi 9 45 001 - 50 000 €/vuosi 10 50 001 - 55 000 €/vuosi 11 55 001 - 60 000 €/vuosi 12 60 001 - 70 000 €/vuosi 13 70 001 - 80 000 €/vuosi 14 80 001 - 90 000 €/vuosi 15 Yli 90 000 €/vuosi 16 EOS, eikä haastattelija osaa arvioida	Haastattelukunta: _____ (27)	Vastaajan Internetin käyttöuseus: 1 Päivittäin tai lähes (42) (vähintään 20 päivää/kk) 2 3-4 päivänä viikossa (12-19 päivää/kk) 3 1-2 päivänä viikossa (4-11 päivää/kk) 4 1-3 päivänä kuukaudessa 5 Harvemmin 6 Ei osaa sanoa	
Vastaaja on perheen eniten ansaitseva henkilö: 1 Kyllä (8) 2 Ei				

LUOTETTAVUUSRAJATAULUKKO 95 %-TASOLLE

% -luku joka tuli tulokseksi	NÄYTTEEN TAI OSANÄYTTEEN ALARYHMÄN KOKO															
	25	50	75	100	150	200	250	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
2 tai 98	±5.6	±4.0	±3.2	±2.8	±2.3	±2.0	±1.8	±1.6	±1.4	±1.3	±1.1	±0.98	±0.9	±0.61	±0.51	±0.4
3 tai 97	±6.8	±4.9	±3.9	±3.4	±2.8	±2.4	±2.2	±2.0	±1.7	±1.5	±1.4	±1.2	±1.1	±0.75	±0.62	±0.49
4 tai 96	±7.8	±5.6	±4.5	±3.9	±3.2	±2.8	±2.5	±2.3	±2.0	±1.8	±1.6	±1.4	±1.3	±0.86	±0.71	±0.56
5 tai 95	±8.7	±6.2	±5.0	±4.4	±3.6	±3.1	±2.7	±2.5	±2.2	±2.0	±1.8	±1.5	±1.4 ¹	±0.96	±0.79	±0.62
6 tai 94	±9.5	±6.8	±5.5	±4.8	±3.9	±3.4	±3.0	±2.8	±2.4	±2.1	±2.0	±1.7	±1.5	±1.0	±0.87	±0.68
8 tai 92	±10.8	±7.7	±6.2	±5.4	±4.4	±3.8	±3.4	±3.1	±2.7	±2.4	±2.2	±1.9	±1.7	±1.2	±0.99	±0.77
10 tai 90	±12.0	±8.5	±6.9 ³	±6.0	±4.9 ³	±4.3	±3.8	±3.5	±3.0	±2.7	±2.5	±2.1	±1.9	±1.3	±1.1	±0.85
12 tai 88	±13.0	±9.2	±7.5	±6.5	±5.3	±4.6	±4.1	±3.8	±3.3	±2.9	±2.7	±2.3	±2.1	±1.4	±1.2	±0.92
15 tai 85	±14.3	±10.1	±8.2	±7.1	±5.9	±5.1	±4.5	±4.1	±3.6	±3.2	±2.9	±2.5	±2.3	±1.6	±1.3	±1.0 ²
20 tai 80	±16.0	±11.4	±9.2	±8.0	±6.6	±5.7	±5.0	±4.6	±4.0	±3.6	±3.3	±2.8	±2.5	±1.8	±1.4	±1.1
25 tai 75	±17.3	±12.3	±10.0	±8.7	±7.1	±6.1	±5.5	±5.0	±4.3	±3.9	±3.6	±3.0	±2.8	±1.9	±1.6	±1.2
30 tai 70	±18.3	±13.0	±10.5	±9.2	±7.5	±6.5	±5.8	±5.3	±4.6	±4.1	±3.8	±3.2	±2.9	±2.0	±1.7	±1.3
35 tai 65	±19.1	±13.5	±11.0	±9.5	±7.8	±6.8	±6.0	±5.5	±4.8	±4.3	±3.9	±3.3	±3.1	±2.1	±1.7	±1.4
40 tai 60	±19.6	±13.9	±11.3	±9.8	±8.0	±7.0	±6.2	±5.7	±4.9	±4.4	±4.0	±3.4	±3.1	±2.2	±1.8	±1.4
45 tai 55	±19.8	±14.1	±11.4	±9.9	±8.1	±7.0	±6.2	±5.8	±5.0	±4.5	±4.1	±3.5	±3.2	±2.2	±1.8	±1.4
50 tai 50	±20.0	±14.2	±11.5	±10.0	±8.2	±7.1	±6.3	±5.8	±5.0	±4.5	±4.1	±3.5	±3.2	±2.2	±1.8	±1.4

Esimerkki 1

Jos 1000 hengen otoksesta 5 % oli ostanut tuotetta, on oikea tulos ±1.4 % eli koko väestössä on 95 % luotettavuustason mukaan 3.6 – 6.4 % tuotetta ostaneita.

3.1.2000/tpi

Esimerkki 2

Oletetaan ennen tutkimusta, että tuotteen osuus markkinoista on noin 15 %. Halutaan selvittää asia ±1 %:n tarkkuudella. Tarvitaan tutkimus, jossa näyte on 5000 (esimerkiksi Taloustutkimuksen kirjekysely).

Esimerkki 3

Jos 1000 vastaajan joukosta 15 – 19 vuotiaita on 150 henkilöä ja heistä ilmoitti ostavansa säännöllisesti tuotetta X 10 %. Todellinen luku on 95 %-tasolle 10 % ±4.9 eli 5.1 – 14.9 %.
Jos kokonaisnäyte olisi ollut vain puolet eli 500, tällöin tulos olisi 10 ±6.9 eli 3.1 – 16.9 %, eli 15-19 -vuotiaita olisi 75 kpl.

KAHDESTA ERI TUTKIMUKSESTA SAATUJEN TULOSTEN VÄLISTEN EROJEN LUOTETTAVUUSTAULUKKO 95 % -TASOLLE

p = 50 prosenttia

Tutkimus 2. Otos- koko	Tutkimus 1.						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	13.8						
250	11.6	8.8					
500	10.7	7.6	6.2				
750	10.4	7.2	5.7	5.1			
1000	10.3	6.9	5.4	4.7	4.4		
1500	10.1	6.7	5.1	4.4	4.0	3.6	
2000	10.0	6.6	4.9	4.2	3.8	3.4	3.1

p = 40 tai 60 prosenttia

Tutkimus 2. Otos- koko	Tutkimus 1.						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	13.6						
250	11.4	8.6					
500	10.5	7.4	6.1				
750	10.2	7.0	5.5	5.0			
1000	10.1	6.8	5.2	4.6	4.3		
1500	9.9	6.6	5.0	4.3	3.9	3.5	
2000	9.8	6.4	4.8	4.1	3.7	3.3	3.0

p = 30 tai 70 prosenttia

Tutkimus 2. Otos- koko	Tutkimus 1.						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	12.7						
250	10.6	8.0					
500	9.8	7.0	5.7				
750	9.6	6.6	5.2	4.6			
1000	9.4	6.3	4.9	4.3	4.0		
1500	9.3	6.1	4.6	4.0	3.7	3.3	
2000	9.2	6.0	4.5	3.8	3.5	3.1	2.8

p = 20 tai 80 prosenttia

Tutkimus 2. Otos- koko	Tutkimus 1.						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	11.1						
250	9.3	7.0					
500	8.6	6.1	5.0				
750	8.3	5.7	4.5	4.1			
1000	8.2	5.6	4.3	3.8	3.5		
1500	8.1	5.3	4.1	3.5	3.2	2.9	
2000	8.0	5.3	3.9	3.4	3.0	2.7	2.5

p = 10 tai 90 prosenttia

Tutkimus 2. Otos- koko	Tutkimus 1.						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	8.3						
250	7.0	5.3					
500	6.4	4.5	3.7				
750	6.3	4.3	3.4	3.0			
1000	6.2	4.2	3.2	2.8	2.6		
1500	6.1	4.0	3.0	2.6	2.4	2.2	
2000	6.0	3.9	2.9	2.5	2.3	2.0	1.9

Näiden taulukoiden avulla voidaan arvioida eri suuruisten näytteiden ja eri tutkimusten avulla saatujen prosenttilukujen erotusten merkitsevyyttä.

Taulukoista valitaan aina käytettäväksi se, jossa p (=prosenttiluku) on lähinnä tutkittavaa prosenttilukutasoa.

ESIMERKKI

Tehtiin kaksi eri tutkimusta eri aikoina. Toisen näyte oli kooltaan 250 ja toisen 1000. Tuotteen markkinaosuus oli pienemmässä tutkimuksessa 37 % ja suuremmassa 35 %.

Ensinnäkin valittiin taulukko p = 40 tai 60 %, koska tutkittavat prosenttiluvut ovat kaikkein lähimpänä sitä. Kahden prosenttiluvun erotus (37 % - 35 %) oli siis 2 %. Taulukosta katsotaan otoskokojen 1000 ja 250 risteyskohdasta luku, joka ilmoittaa vaadittavan erotuksen, jotta se olisi merkittävä = 6.8 %. Siis tutkimusten ero ei ollut merkittävä.